

Pilot Regeling Participatieraden Rijksdienst Caribisch Nederland 2014

Inclusief
Concept Memorie van toelichting
20-02-2015

Inhoud

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN	4
Artikel 1 Begripsbepalingen	4
Toelichting artikel 1	4
Artikel 2 Participatieraad per organisatie-eenheid	5
Toelichting artikel 2	5
Artikel 3 Rechtstoestand uitgesloten	6
Toelichting artikel 3	6
Artikel 4 Toepasselijkheid van de regeling	7
Toelichting artikel 4	7
Artikel 5 Kiesrecht	7
Toelichting artikel 5	7
HOOFDSTUK 2 SAMENSTELLING EN WERKWIJZE PARTICIPATIERAAD	8
Artikel 6 Samenstelling participatieraad	8
Toelichting artikel 6	8
Artikel 7 Verkiezingen participatieraad	8
Toelichting artikel 7	9
Artikel 8 Kandidatenstelling	9
Toelichting artikel 8	9
Artikel 9 Taakverdeling	9
Toelichting artikel 9	9
Artikel 10 Rooster van affreden en einde lidmaatschap	10
Toelichting artikel 10	10
Artikel 11 Tussentijdse vacatures	11
Toelichting artikel 11	11
Artikel 12 Uitsluiting leden	11
Toelichting artikel 12	11
Artikel 13 Reglement	12
Toelichting artikel 13	12
Artikel 14 Werkgroepen	13
Toelichting artikel 14	13
Artikel 15 Deskundigen	13
Toelichting artikel 15	13
Artikel 16 Faciliteiten	14
Toelichting artikel 16	14
Artikel 17 Geheimhoudingsplicht	15
Toelichting artikel 17	15
Artikel 18 Benadelingsbescherming	16
Toelichting artikel 18	16
Artikel 19 Kosten	16
Toelichting artikel 19	16
HOOFDSTUK 3 OVERLEG	17
Artikel 20 De overlegvergadering	17
Toelichting artikel 20	17
Artikel 21 Onderwerp van overleg	18
Toelichting artikel 21	18
Artikel 22 Gang van zaken overlegvergadering	19
Toelichting artikel 22	19
HOOFDSTUK 4 BEVOEGDHEDEN	20
Artikel 23 Informatieverstrekking	20
Toelichting artikel 23	21
Artikel 24 Voorgenomen maatregelen	21
Toelichting artikel 24	22
Artikel 25 Overeenstemmingsvereiste	24
Toelichting artikel 25	24
Artikel 26 Overige bevoegdheden	24
Toelichting artikel 26	24
Artikel 27 Initiatiefvoorstellen participatieraad	25
Toelichting artikel 27	25
HOOFDSTUK 5 COLLEGE VAN ADVIES EN GESCHILLEN	25
Artikel 28 College van advies en geschillen	25

Toelichting artikel 28.....	25
Artikel 29 Competenties college van advies en geschillen.....	26
Toelichting artikel 29.....	26
Artikel 30 Beslissing.....	27
Toelichting artikel 30.....	27
Artikel 31 Spoedprocedure.....	27
Toelichting artikel 31.....	27
Artikel 32 Advies van het college van advies en geschillen.....	28
Toelichting artikel 32.....	29
HOOFDSTUK 6 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN.....	30
Artikel 33 Evaluatie.....	30
Artikel 34 Inwerkintreding.....	30
Artikel 35 Citeertitel.....	30

CONCEPT

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. Diensthoofd: het hoofd verantwoordelijk voor de dagelijkse uitvoering van de bedrijfsvoering van RCN en/of de organisatie-eenheid met betrekking tot participatieaangelegenheden;
- b. de korpchef voor zover het betreft de werkzame personen werkzaam bij het korps politie Caribisch Nederland;
- c. de algemeen commandant voor zover het betreft de werkzame personen werkzaam bij het Brandweerkorps Caribisch Nederland.
- d. de directeur JICN voor zover het betreft de werkzame personen werkzaam bij het gevangeniswezen Caribisch Nederland.
- e. Directeur: de directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland.
- f. Organisatie-eenheid: een als zelfstandige eenheid optredend organisatorisch verband binnen de Rijksdienst Caribisch Nederland.
- g. Werkzame personen:
- h. de ambtenaar die is aangesteld bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om in openbare dienst op Bonaire, Sint Eustatius of Saba werkzaam te zijn;
- i. degene die op basis van een arbeidsovereenkomst werkzaam is bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op Bonaire, Sint Eustatius of Saba;
- j. zij die door het diensthoofd als werkzame personen zijn aangeduid.
- k. Participatieraad: de participatieraad als bedoeld in artikel 2.
- l. Geografische zetel: de zetel als bedoeld in artikel 6 vierde lid.
- m. College van advies en geschillen: het college zoals genoemd in artikel 28.

Toelichting artikel 1

BEGRIPPEN

Diensthoofd

Voor de participatieraad is het diensthoofd de overlegpartner met wie overeenstemming bereikt moet worden. Het diensthoofd, die namens de Directeur RCN of de functionele organisatie, is aangewezen als voorzitter van het overleg, heeft voldoende beslissingsbevoegdheden om effectief overleg te voeren over de bedrijfsvoering van de organisatie-eenheid.

Organisatie-eenheid

Elke organisatie-eenheid van RCN die in de maatschappij als zelfstandige uitvoeringsorganisatie optreedt waarin krachtens een arbeidsovereenkomst met RCN of krachtens een publiekrechtelijke aanstelling arbeid wordt verricht.

Directeur

De directeur Rijks Caribisch Nederland. In voorkomende gevallen kan hij rechten en plichten mandateren aangaande medezeggenschap in samenspraak met het sectoroverleg Rijksdienst Caribisch Nederland en/of het hogerliggend moederdepartement, het diensthoofd en in overleg met participatieraden.

Organisatie-eenheid

Bij RCN is de medezeggenschap geplaatst op het niveau van "organisatie-eenheid". Op dit niveau zijn voldoende onderwerpen om zinvolle medewerkersparticipatie te organiseren.

Hoofd van dienst

De functionaris die als zodanig is aangewezen treedt voor deze regeling "participatieraden" op als voorzitter/bestuurder van het overleg in de organisatie-eenheid. Voor de participatieraad is het Hoofd van dienst de overlegpartner met wie overeenstemming bereikt moet worden. Het hoofd, die namens de Directeur RCN of de functionele organisatie, is aangewezen als voorzitter van het overleg, heeft voldoende beslissingsbevoegdheden om effectief overleg te voeren over de bedrijfsvoering van de organisatie-eenheid

Het sectoroverleg Rijks Caribisch Nederland

Het overleg van de sociale partners betrokken bij RCN en de organisatie-eenheden.

In het sectoroverleg Rijks Caribisch Nederland praten de sociale partners over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van het personeel bij RCN en de uitvoeringsorganisaties. Alles wat daar afgesproken is en wordt valt niet onder de deze regeling Pilot Participatieraden Rijks Caribisch Nederland. Tenzij tot deze afspraken kaders voor de medezeggenschap behoren.

De overlegvergadering

Een participatieraad heeft zijn eigen vergaderingen met alleen de leden, zonder diensthoofd. Maar, als een participatieraad vergadert met het hoofd, heet dat de overlegvergadering. De regeling schrijft voor dat er jaarlijks een minimum aantal (4) overlegvergaderingen moet zijn. Alvorens door of namens het diensthoofd bepaalde besluiten genomen worden, moet het betreffende voorgenomen maatregel tenminste eenmaal besproken zijn in een overlegvergadering. En, net zo belangrijk, alvorens de participatieraad een advies wil uitbrengen moet hij het advies tenminste één keer in een overlegvergadering besproken hebben.

Werkzame personen

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze medewerkers participatieregeling bepaalde wordt onder de in de organisatie werkzame personen verstaan: zij die namens RCN binnen de organisatie-eenheid werkzaamheden verrichten en/of door de organisatie-eenheid als werkzame personen als zodanig zijn aangeduid. Personen die in meer dan bij één organisatie-eenheid werkzaam zijn, worden geacht werkzaam te zijn in de eenheid van waaruit hun werkzaamheden worden geleid.

Ook een tijdelijke medewerker (met een aanstelling voor bepaalde tijd) die bij de organisatie-eenheid werkzaam is, valt onder de groep "werkzame personen". Medewerkers met een parttime aanstelling behoren eveneens tot deze groep. Sommige medewerkers zullen op meerdere plaatsen werkzaamheden verrichten namens hun organisatie-eenheid. De regeling bepaalt dat zij, voor wat betreft de medezeggenschap, vallen onder de organisatie-eenheid waaruit hun werkzaamheden worden geleid. Dus iedere medewerker valt, voor wat betreft de medezeggenschap, onder één organisatie-eenheid.

In artikel 5, lid 4 voor de toepassing van het of bij krachtens deze participatieregeling bepaalde worden de diensthoofden geacht niet te behoren tot de categorie in de organisatie werkzame personen. De diensthoofden worden uitgesloten van deelname aan de participatieraad. Zij hebben immers, elk op hun eigen terrein, de zeggenschap. Dus, bij de verkiezingen, kunnen zij zich niet kandidaat stellen. Hun stem uitbrengen is ook niet toegestaan. Het diensthoofd en in voorkomend geval de door deze voor het voeren van overleg met de participatieraad aangewezen functionaris, zijn niet verkiesbaar tot lid van de participatieraad.

Geografische zetel

De participatieraad van de organisatie-eenheid ingedeeld bij instellingsbesluit in geografische zetels voor Bonaire, St. Eustatius en Saba.

College van Advies en Geschillen

Het collega waar partijen betrokken bij de uitvoering van de medezeggenschap hun geschillen kunnen voorleggen of advies kunnen inwinnen.

Artikel 2 Participatieraad per organisatie-eenheid

1. Het diensthoofd van een organisatie-eenheid met minimaal 10 werkzame personen stelt in het belang van het goed functioneren van de organisatie-eenheid in al haar doelstellingen een participatieraad in ten behoeve van het overleg met en de vertegenwoordiging van de bij de organisatie-eenheid werkzame personen.

Toelichting artikel 2

Instelling participatieraad

Directeur RCN is bevoegd tot het instellen van participatieraden op basis van afspraken van het Sector-Overleg Caribisch Nederland. Deze bevoegdheid is overgedragen aan de diensthoofden van de organisatie-eenheden. Zie hiervoor het besluit van <datum> In beginsel worden participatieraden ingesteld bij de organisatie-eenheden van de belastingdienst CN., Brandweerkorps RCN, JICN RCN, KPCN RCN en RCN centraal. Dit zijn de pilotdiensten. Om een substantiële medezeggenschap voor het personeel te scheppen, is het van belang medezeggenschap op dat niveau van de organisatie-eenheden in te richten waar er de meeste inhoud aan kan worden gegeven. Dit wordt bereikt door medezeggenschap dicht bij de werkplek van het personeel in te richten. Op deze wijze is inhoudelijk overleg mogelijk tussen de leiding van een organisatie-eenheid en een participatieraad over bijvoorbeeld de inrichting van de bedrijfsvoering van de organisatie-eenheid, de uitvoering van aan de organisatie-eenheid opgedragen taken en de gevolgen daarvan voor het bij de organisatie eenheid werkzame personen.

Verplichting tot instelling participatieraad

Door het hanteren van de woorden "stelt in" wordt uitgedrukt dat er geen beleidsvrijheid wordt gelaten om te bepalen of participatieraden worden ingesteld. D.RCN is dus verplicht participatieraden in te stellen bij een organisatie-eenheid gezien de afspraken in het sectoroverleg Caribisch Nederland. <datum afspraken> Dit behoeft wel enige nuancering. D.RCN dient in samenspraak met de diensthoofden steeds goed te bezien of elke eenheid wel valt onder het begrip organisatie-eenheid waarvoor een participatieraad ingesteld zou moeten worden. In de praktijk worden vaak eenheden aangemerkt als organisatie-eenheid terwijl deze van een dusdanige kleine omvang zijn dat dit een goede werking van de medezeggenschap juist belemmert. Er zou eerder gekozen kunnen worden om dit soort kleine eenheden samen te voegen en dit geheel als een medezeggenschaps-eenheid aan te merken. Daarnaast is het ook mogelijk om

deze kleine eenheden te laten aanhaken bij een overkoepelende nog in te stellen en te regelen medezeggenschapsplatform waarbij zij in haar reglement tevens het aantal en de wijze van verkiezing van de desbetreffende vertegenwoordigers regelt. Vooralsnog geldt de instelling voor de pilotdiensten.

Taak en doelstelling

Om al vanaf het begin de algemene doelstelling, taak en waarde van de medezeggenschap te benadrukken wordt in het artikel 2 met betrekking tot het instellen van een participatieraad benadrukt dat het instellen van een daarvan in het belang is van het goed functioneren van de organisatie-eenheid in al haar doelstellingen (zoals het verschaffen van werkgelegenheid, aanwezigheid van goede arbeidsomstandigheden etc.). Het goed functioneren van de organisatie-eenheid is niet uitsluitend een zaak van de werkgever, maar ook een zaak van de medewerkers en dus de participatieraad. Daartoe heeft de participatieraad een tweeledige taak: het plegen van overleg met het diensthoofd en het vertegenwoordigen van het personeel. Daarmee dient de participatieraad rekening te houden met het organisatorische en personele belang bij de uitoefening van de medezeggenschap.

Artikel 3 Rechtstoestand uitgesloten

1. Besluiten betreffende aangelegenheden van algemeen belang van de RCN en/of de organisatie-eenheid en de algemene en financiële rechtstoestand van de werkzame personen en/of de rechtspositionele gevolgen zijn uitgesloten als onderwerp van overleg met de participatieraad.
2. Indien een besluit in samenspraak met de participatieraad wordt genomen zoals omschreven in artikel 3, lid 1 van deze regeling dan treedt direct de nietigheid van bedoeld besluit in werking.

Toelichting artikel 3

In artikel 3, lid 1, van de regeling wordt de volgende beperking aangebracht:

Besluiten betreffende aangelegenheden van algemeen belang en de algemene en financiële rechtstoestand van de werkzame personen en/of de rechtspositionele gevolgen van besluitvorming en/of voorgenomen maatregelen zijn uitgesloten als onderwerp van overleg met het nog in te stellen participatieplatform en de participatieraden.

Een tweede beperking is opgenomen in artikel 4, onder d: De vaststelling van de taken van RCN/de organisatie-eenheden, het beleid ten aanzien van die taken en de uitvoering van die taken, alsmede directe maatregelen voor zover die strekken tot het verzekeren van de beschikbaarheid, de inzetbaarheid, oefeningen en het ongestoord functioneren van de organisatie-eenheden, door het boven de D.RCN en de diensthoofden gestelde bevoegde gezag, vormen geen onderwerp van medezeggenschap of voor het daaruit voortvloeiende overleg.

Het gaat hier om een groot aantal onderwerpen waar men niet over overlegt, bijvoorbeeld: een besluit van de regering over de taken of de inzet van de RCN organisatie-eenheden. De democratisch gekozen volksvertegenwoordiging is over die taken en onderwerpen de gesprekspartner van de Nederlandse Regering. Medezeggenschap heeft hier geen taak. Dit is het politiek primaat. Of een algemene maatregel over de rechtspositie van alle ambtenaren (bijvoorbeeld het bevriezen van de salarissen gedurende een bepaalde periode). Hier overlegt de D.RCN met het sectoroverleg Caribisch Nederland. Ook kan het zijn dat er opdracht is gegeven tot reorganisatie van RCN op grond van taakstellingen of de invoering van een nieuwe werktijdenregeling. Het overleg hierover vindt plaats tussen de D.RCN en de vakbonden in het sectoroverleg Caribisch Nederland. De uitvoeringstoepassing op de werkvloer van dit soort besluiten kan wel in de participatieraad aan de orde komen.

De beperking die in artikel 3 lid 1 is aangebracht is zeer strikt. In artikel 3 lid 2 wordt bepaald: Indien een besluit in samenspraak met de participatieraad wordt genomen zoals omschreven in artikel 2, lid 1 van deze regeling dan treedt direct de nietigheid van bedoeld besluit in werking. Met andere woorden, als een participatieraad en het diensthoofd overeenstemming hebben bereikt over bijvoorbeeld het niet uitvoeren van een algemene (wettelijke) taakopdracht op grond van veiligheidsoverwegingen (artikel 24 lid 1, overlegonderwerpen punt c), dan is dat besluit niet geldig.

In het participatieoverleg kan over alles gesproken worden (informatief) voor zover beide partijen dat belangrijk vinden. Maar, het op overeenstemming gerichte overleg (de echte medewerkerparticipatie) gaat over specifieke onderwerpen die van toepassing zijn voor het betreffende organisatie-eenheid. Welke dat zijn, dient in samenspraak te worden bepaald.

Ook voor een nog in te stellen eventueel participatieplatform zijn deze beperkingen van toepassing. Maar, hier kan over alles informatief gesproken worden als alle partijen dat belangrijk vinden. Indien noodzakelijk kunnen D.RCN en de hoofden van diensten en de bonden bepalen dat het nog in te stellen participatieplatform adviesrecht toekomt over onderwerpen die voor alle, of de meerderheid van de organisatie-eenheden van belang zijn. Er dient dan daarvoor separaat een regeling te worden getroffen zoals bijvoorbeeld een reorganisatieleidraad.

Opgemerkt wordt dat in artikel 24 lid 2 nogmaals deze beperkingen ter verduidelijking van de adviesbevoegdheid zijn opgenomen.

Artikel 4 Toepasselijkheid van de regeling

1. Deze regeling vindt zijn toepassing bij besluit in het sectoroverleg Caribisch Nederland. De regeling kan alleen gewijzigd, opgeschort of worden beëindigd nadat hernieuwd overleg in het sectoroverleg BES heeft plaatsgevonden.
2. Iedere wijziging van de organisatiestructuur, de omvang, de taakhoud van de RCN of een onderdeel daarvan waaraan rechtspositionele, arbeidsvoorwaardelijke en/of personele consequenties zijn verbonden, zijn geen onderwerpen ter bespreking met de participatieraden.
3. De directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland en het Sector Overleg Caribisch Nederland kunnen, indien dit bevorderlijk is voor een goede toepassing van deze regeling en medezeggenschap bij schriftelijke overeenkomst meer bevoegdheden dan de in deze regeling genoemde toekennen. Zij kunnen gezamenlijk aanvullende voorschriften geven over de toepassing van het bij of krachtens deze regeling.
4. De vaststelling van de taken van de RCN en/of de organisatie-eenheden, het beleid ten aanzien van die taken en de uitvoering van die taken, alsmede directe maatregelen voor zover die strekken tot het verzekeren van de beschikbaarheid, de inzetbaarheid, oefeningen en het ongestoord functioneren van de RCN en/of de organisatie-eenheden, vormen geen onderwerp van medezeggenschap of voor het daaruit voortvloeiende overleg.
5. De bepalingen van deze regeling vinden slechts toepassing voor zover niet bij of krachtens wet goedgekeurd "Besluit Participatie dan wel een vergelijkbare wettelijke regeling waarin de participatie of arbeid- medewerkerparticipatie wordt vastgelegd" anders is of wordt bepaald.

Toelichting artikel 4

Organisatieveranderingen waaraan arbeidsvoorwaardelijk en/of personele consequenties zijn verbonden vormen geen onderwerp van bespreking met de participatieraden althans niet eerder dan dat bekend is vanuit het sectoroverleg RCN dat er geen personele gevolgen zullen zijn of dat duidelijk is hoe de personele gevolgen van de voorgenomen organisatieverandering in het sector overleg zijn geregeld. Op basis van artikel 4, lid 3 kan in het sectoroverleg RCN worden afgesproken dat de participatieraad de bevoegdheid toekomt om over de reorganisatie of herinrichting overleg te voeren en overeenstemming te verkrijgen maar niet eerder dan dat het ondervangen van de personele gevolgen zijn geregeld. Bijvoorbeeld met behulp een reorganisatieleidendraad of sociaal plan.

Meer (overige) bevoegdheden aan de medezeggenschap kunnen worden toegekend door de sociale partners op basis van artikel 4, lid 3.

Het gegeven dat o.a. de organisatie-eenheden, politie, brandweer en gevangeniswezen in verband met hun taakstelling onder alle omstandigheden beschikbaar moeten zijn, leidt tot zekere beperkingen van de medezeggenschap. In verband hiermee is medezeggenschap in bepaalde situaties uitgesloten. Deze situaties zijn beschreven in onderdeel d van artikel 4. Van medezeggenschap kan kort samengevat - geen sprake zijn in alle gevallen waarin de politie, brandweer of gevangeniswezen wordt ingezet, zowel in gewone als in buitengewone omstandigheden, en gedurende de directe voorbereiding op inzet en tijdens oefeningen.

Inzet medewerkers

Medezeggenschap is uitgesloten in het door te bepalen gevallen waarin de organisatie-eenheid wordt ingezet. Hierbij kan worden gedacht aan inzet bij crisisbeheersing op (inter)nationaal niveau in het kader humanitaire acties of bij het verlenen van steun in het openbaar belang.

Oefeningen

Medezeggenschap is uitgesloten tijdens oefeningen. Onder een oefening wordt verstaan: elk door het personeel in de praktijk brengen van onderwezen bekwaamheden teneinde aldus de bedrevenheid in het uitvoeren van aan de organisatie-eenheid opgedragen operationele taken te verwerven, te vergroten of te onderhouden.

Artikel 5 Kiesrecht

1. Werkzame personen die in één of meer organisatie-eenheden werkzaam zijn, komt het actief en passief kiesrecht toe in de organisatie-eenheid van waaruit hun werkzaamheden worden geleid. Werkzame personen zijn kiesgerechtigd vanaf het moment dat zij bij de RCN en/of de organisatie eenheid werkzaam zijn. Werkzame personen zijn verkiesbaar als zij op het moment van de verkiezingen tenminste 6 maanden bij de RCN werkzaam zijn.
2. Niet werksame personen zijn uitgesloten van het actief en passief kiesrecht.
3. Het diensthoofd behoort niet tot de categorie in de organisatie werksame personen.

Toelichting artikel 5

Alle werksame personen bij de organisatie-eenheden van RCN kunnen deel uitmaken van een participatieraad. Voor de samenstelling van de participatieraad en de verhouding tussen categorieën personeel daarin eveneens vanuit de geografische spreiding, is de samenstelling van het personeel bij de organisatie-eenheid, en uiteindelijk de verkiezingsuitslag, bepalend. Dit wordt geregeld in het instellingsbesluit en in het verkiezingsreglement van de participatieraad. Bij hun werkzaamheden voor de participatieraad wordt van de leden verwacht dat zij rekening houden met de specifieke belangen van de verschillende categorieën en geografische spreiding van het personeel. De participatieraad heeft immers als taak alle bij de organisatie-eenheid werksame personen te vertegenwoordigen. voor de toepassing van het of bij krachtens deze participatieregeling bepaalde worden diensthoofden geacht niet te behoren tot de categorie in de organisatie

werkzame personen. De diensthoofden worden uitgesloten van deelname aan de participatieraad. Zij hebben immers, elk op hun eigen terrein, de zeggenschap. Dus, bij de verkiezingen, kunnen zij zich niet kandidaat stellen. Hun stem uitbrengen is ook niet toegestaan. Het hoofd van dienst en in voorkomend geval de door deze voor het voeren van overleg met de participatieraad aangewezen functionaris, zijn niet verkiesbaar tot lid van de participatieraad.

Aantal PR-leden

Het aantal PR leden dat kan worden verkozen is bepaald in het reglement overeenkomstig artikel 6 lid 2.

Actief en passief kiesrecht

De grens om in een participatieraad te worden gekozen (passief kiesrecht) is neergelegd op 6 maanden. Het is namelijk wenselijk dat een medewerker enige tijd in de organisatie heeft gewerkt, zodat een binding met de organisatie-eenheid tot stand is gekomen en voldoende organisatiekennis verkregen is. Voor het actieve kiesrecht is geen enkele drempel ingebouwd. Iedere werkzame persoon die op het moment van verkiezingen werkzaam is bij de betreffende organisatie-eenheid, mag zijn stem uitbrengen. De specifieke kenmerken van RCN en de organisatie-eenheden maken dat daarmee iedereen directer betrokken is bij de vorming van medezeggenschap.

HOOFDSTUK 2 SAMENSTELLING EN WERKWIJZE PARTICIPATIERAAD

Artikel 6 Samenstelling participatieraad

1. De leden van de participatieraad worden door de bij de organisatie-eenheid werkzame personen uit hun midden gekozen.
2. De participatieraad telt bij een organisatie-eenheid
 - a. met 10 tot 25 werkzame personen ten minste 3 leden;
 - b. met 25 tot 100 werkzame personen ten minste 3 - 5 leden;
 - c. Met 100 tot 150 werkzame personen ten minste 5- 7 leden.
3. Een participatieraad van een organisatie-eenheid met geografische spreiding kan bij instellingsbesluit worden ingedeeld in geografische zetels voor Bonaire, St. Eustatius en Saba.
4. In het reglement en het instellingsbesluit bedoeld in artikel 13 van deze regeling, wordt binnen de in het tweede lid genoemde grenzen de geografische zetels en het aantal leden van de participatieraad vastgesteld. Het aantal leden en zetelindelingen worden tijdens de zittingsperiode niet gewijzigd.
5. Het diensthoofd van een organisatie-eenheid, is niet verkiesbaar tot lid van de participatieraad.

Toelichting artikel 6

Grenzen aantal leden

Het aantal leden van een participatieraad wordt bepaald door het aantal in de organisatie-eenheid werkzame personen. In het tweede lid zijn bepaalde grenzen aangegeven van het aantal leden dat zitting kan hebben in een participatieraad: minimaal 3 leden en maximaal 7 leden. Indien het aantal kandidaten kleiner is dan het voorgeschreven minimum, kan er dus geen participatieraad worden ingesteld en moeten er nieuwe (tussentijdse) verkiezingen worden gehouden (zie artikel 7, zesde lid).

Vaststellen grenzen aantal leden in reglement

In het tweede lid wordt bepaald dat binnen de genoemde grenzen, het aantal leden in het reglement van de participatieraad moet worden vastgesteld. Hierbij dient bij voorkeur, binnen de genoemde grenzen, een evenredige verhouding te bestaan tussen de feitelijke personele sterkte van de organisatie-eenheid en het aantal leden van de participatieraad.

Geografische zetels

Een participatieraad van een organisatie-eenheid met geografische spreiding kan bij instellingsbesluit worden ingedeeld in geografische zetels voor Bonaire, St. Eustatius en Saba. Leden dienen zich specifiek verkiesbaar te stellen voor een geografische zetel in de participatieraad en is werkzaam persoon op de geografische locatie, zij krijgen voorrang bij het innemen van deze geografische zetels volgens de uitslag van de laatst gehouden verkiezingen. Geografische zetels die op deze wijze niet kunnen worden vervuld mogen worden ingenomen door kandidaten vanuit de andere geografische indeling die volgens de laatst gehouden verkiezing daarvoor in aanmerking komen.

Reglementsbeplating

Kiest een participatieraad voor geografische zetels dan moet uit het reglement blijken hoe er uitvoering aan de samenwerking wordt gegeven.

Artikel 7 Verkiezingen participatieraad

1. Het diensthoofd bepaalt op voordracht van de betreffende participatieraad de verkiezingsdatum.
2. De leden van de participatieraad worden gekozen bij geheime schriftelijke, digitale of elektronische stemming en door middel van stembiljetten of overzichten waarop kandidatenlijsten zijn vermeld.
3. Voor het uitbrengen van een geldige stem kan de werkzame persoon slechts één stem uitbrengen op één van de op het stembiljet vermelde kandidaten.

4. De werkzame personen kan zijn stem bij schriftelijke volmacht uitbrengen.
5. Een medewerker kan gelijktijdig met het uitbrengen van zijn eigen stem voor ten hoogste twee andere kiesgerechtigden bij schriftelijke volmacht stemmen.
6. Indien het aantal kandidaten kleiner is dan het minimum aantal zetels, bedoeld in artikel 8 tweede lid, dienen er nieuwe verkiezingen voor de resterende zetels te worden gehouden.
7. Indien het aantal voorgedragen kandidaten gelijk is aan het aantal beschikbare zetels wordt de feitelijke verkiezing niet gehouden. De kandidaten worden als gekozen beschouwd.

Toelichting artikel 7

Bepalen verkiezingsdatum

De datum voor een verkiezing van een participatieraad is een onderwerp van overleg met het diensthoofd - op voordracht van de betrokken participatieraad - de verkiezingsdatum te laten vaststellen. Hierdoor kan rekening worden gehouden met de specifieke omstandigheden van dat onderdeel. Het verdient de voorkeur de verkiezingsdatum af te stemmen met de andere organisatie-eenheden om dat daarmee de herkenbaarheid en de identiteit van de medezeggenschap wordt vergroot.

Organiseren verkiezingen

Het organiseren van verkiezingen is een verantwoordelijkheid van het diensthoofd van de organisatie-eenheid en/of de zittende participatieraad. De verkiezing moet plaatsvinden bij geheime schriftelijke verkiezing. De wijze waarop dit gebeurt, wordt geregeld in het reglement van de participatieraad. De verkiezingen vinden plaats aan de hand van een personen of een lijstenstelsel. Gezien de geringe omvang van de diensten is aan te bevelen de voorkeur uit te laten gaan naar een personenstelsel. Omdat bij het organiseren van verkiezingen voor participatieraden het nodige komt kijken, is er een "voorbeeld draaiboek RCN voor de verkiezingen" opgesteld.

Tussentijdse verkiezingen

Op grond van het zesde lid moeten nieuwe verkiezingen gehouden worden indien het aantal kandidaten kleiner is dan het in het besluit voorgeschreven minimum. Dit komt de democratische legitimiteit van een participatieraad ten goede. Indien de nieuwe verkiezingen wederom niet leiden tot het voorgeschreven minimum, kan er dus geen participatieraad worden ingesteld. Gelet op de verplichting om bij elke organisatie-eenheid een participatieraad in te stellen, is het in zo'n geval de taak van het diensthoofd van de organisatie-eenheid om het personeel te enthousiasmeren voor deelname aan een participatieraad.

Artikel 8 Kandidatenstelling

1. Een kandidatenstelling kan worden gedaan door:
 - a. de bij RCN en/of de organisatie-eenheid werkzame personen.
 - b. vakorganisaties die de belangen behartigen van bij de RCN en/of de organisatie-eenheid werkzame personen en aangesloten zijn bij het sectoroverleg Caribisch Nederland.
2. Een werkzaam persoon kan zich slechts verkiesbaar stellen in de organisatie-eenheid van waaruit zijn werkzaamheden worden geleid.
3. Een werkzaam persoon kan bij een geografische zetelindeling zich slechts verkiesbaar stellen vanuit de geografische indeling waar deze namens de organisatie-eenheid duurzaam te werk is gesteld.
4. Tijdens de zittingsperiode van de participatieraad wordt het aantal leden van de raad niet gewijzigd.
5. Aftredende leden of leden waarvan de zittingstermijn eindigt zijn terstond herkiesbaar voor de participatieraad.

Toelichting artikel 8

Kandidatenlijsten

In dit artikel wordt het recht op het indienen van kandidaten voor verkiezingen geregeld. Kandidatenstellingen kunnen enerzijds worden ingediend door de bonden die zijn toegelaten tot het sectoroverleg Caribisch Nederland. Anderzijds door bij de organisatie-eenheid werkzame kiesgerechtigde werkzame personen die geen lid zijn van een vakbond; de zogenaamde "vrije" kandidaten. De handtekeningens is overeenkomstig de richtlijnen medezeggenschap zoals in de Wet op de ondernemingsraden voor de 'vrije' kandidaten komen te vervallen.

Artikel 9 Taakverdeling

1. De participatieraad kiest uit haar leden een voorzitter en één of meer plaatsvervangende voorzitters.
2. De participatieraad benoemt uit haar leden een secretaris.
3. De participatieraad maakt de namen en functies van zijn leden bekend aan alle bij de organisatie-eenheid werkzame personen en aan degenen die kandidatenlijsten hebben ingediend.

Toelichting artikel 9

Voorzitter participatieraad

Op het moment dat een participatieraad in functie treedt, kiest zij uit haar midden een voorzitter en/of een plaatsvervangende voorzitter voor de duur van de zittingsperiode. De participatieraad is verplicht om een voorzitter te verkiezen. Enerzijds is dit ingegeven door de behoefte van de organisatie-eenheid om verzekerd te zijn van een lid van de participatieraad tot wie zij zich kan richten. Anderzijds verzekert het de personeelsleden in de organisatie-eenheid van een aanspreekpunt. De voorzitter of plaatsvervangende voorzitter leidt de vergaderingen van de participatieraad.

Secretaris participatieraad

De algemene regel is dat de secretaris van de participatieraad wordt benoemd door en vanuit de leden van de participatieraad.

Namen en functies PR-leden bekend stellen

De participatieraad zal aan alle personeelsleden, alsmede aan alle groeperingen die een kandidaten hebben gesteld, bekend moeten maken wie in de participatieraad zitting hebben en welke functies zij daarin bekleden. Deze maatregel is van belang voor het zo toegankelijk mogelijk houden van de participatieraad voor degenen die hij vertegenwoordigt. Het heeft de voorkeur om in dit kader het niet te laten bij een eenmalige bekendmaking. Immers, het personeel zal zich doorlopend moeten kunnen oriënteren. Ter voldoening aan deze verplichting kan de participatieraad gebruik maken van de voorzieningen waarop zij aanspraak kunnen maken: publicatieborden, eigen website op intranet, personeelsbladen etc. De bepaling ziet alleen op de functies die het PR-lid als zodanig bezit, en richt zich dus niet op het bekendmaken van de functies die de leden van de participatieraad in hun dagelijkse werkzaamheden verrichten. Ook schrijft het artikel niet voor dat de leden van de participatieraad moeten aangeven namens welke bond zij zitting hebben in de participatieraad. Toch is het evenwel uit oogpunt van herkenbaarheid aan te bevelen om ook dat soort zaken/informatie bekend te maken. De bepaling ziet ook toe op het bekend maken van de namen en functies van de leden van de participatieraad aan degenen die kandidaten hebben gesteld. Deze bepaling is vooral geschreven ten behoeve van de bonden aangesloten bij het Sectoroverleg Caribisch Nederland. Via de bekendmaking kunnen zij gemakkelijk overzicht krijgen wie van haar leden bij welke organisatie-eenheden lid zijn van een participatieraad. Aanbevolen wordt ook de leden van de ingestelde werkgroepen bekend te maken binnen de organisatie-eenheid.

Artikel 10 Rooster van aftreden en einde lidmaatschap

1. De leden van de participatieraad treden om de twee jaar gelijktijdig af.
2. In afwijking van het eerste lid kan in het instellingsbesluit worden bepaald dat de leden van de participatieraad om de vier jaar gelijktijdig aftreden dan wel dat om de twee jaar de helft van de leden aftreedt.
3. Als een lid van de participatieraad niet meer werkzaam is binnen de RCN en/of de organisatie-eenheid eindigt zijn lidmaatschap van de participatieraad waartoe deze is verkozen.
4. De leden van een participatieraad kunnen hun lidmaatschap beëindigen door het diensthoofd en de voorzitter van de participatieraad schriftelijk te informeren.

Toelichting artikel 10

Zittingsduur PR

In beginsel treedt een participatieraad om de twee jaar gelijktijdig voltallig af. Afgetreden leden zijn terstond herkiesbaar tenzij afwijkend geregeld in het reglement van de PR. Voor deze zittingsduur is gekozen zodat dit goed aansluit op de praktijk. Binnen RCN organisatie-eenheden is te voorzien dat de medezeggenschap in het begin wennen zal zijn en dat het wenselijk is dat de drempel om verkozen te worden niet al te grote tussenliggende periodes kent. Hiermee worden medewerkers eerder en sneller in de gelegenheid gesteld om te participeren in een participatieraad.

Rooster van aftreden

In afwijking van de hoofdregel kan in het instellingsbesluit door de participatieraad worden bepaald dat zij om de vier jaar gelijktijdig aftreden of om de twee jaar voor de helft. Op deze wijze is er maximale flexibiliteit voor een participatieraad om de zittingsperiode af te stemmen op de populatie van de organisatie-eenheid en zo de continuïteit van de participatieraad te waarborgen. De participatieraad zal de voor- en nadelen van een rooster van aftreden goed tegen elkaar moeten afwegen (bijvoorbeeld continuïteit versus vaker verkiezingen).

Einde zittingsduur

De gevallen waarin het lidmaatschap van de participatieraad eindigt:

- einde zittingsperiode (eerste lid);
- niet meer werkzaam bij de organisatie-eenheid, bijvoorbeeld ontslag, pensionering; bij overlijden;

Het lidmaatschap eindigt niet ten gevolge van langdurige schorsing of veelvuldige afwezigheid, tenzij het PR-lid zelf vrijwillig ontslag neemt. Indien een plaatsvervanger beschikbaar is mag deze tijdens van de schorsing waarnemen indien betrokkene daarmee instemt.

Beëindigen lidmaatschap

Met het vierde lid dient duidelijk te zijn dat de medewerker die lid is van een participatieraad, zijn lidmaatschap kan beëindigen, en niet - zoals zou kunnen worden gelezen - ontslag neemt uit de organisatie-eenheid.

Artikel 11 Tussentijdse vacatures

1. Een vacature die ontstaat tijdens de zittingsduur van de participatieraad, wordt vervuld door de eerstvolgende niet gekozen kandidaat volgens de uitslag van de laatst gehouden verkiezing. Een opengevallen plaats die ontstaat als gevolg van langdurige verhindering, wordt voor de duur van die periode vervuld.
2. De participatieraad regelt in zijn reglement de wijze waarop de vacature bij langdurige verhindering zal worden ingenomen.
3. Indien op de kandidatenlijst geen kandidaten meer aanwezig zijn, worden nadat de ondergrens van de bezetting van de participatieraad is bereikt voor alle opengevallen plaatsen tussentijdse verkiezingen gehouden overeenkomstig de daarvoor bij artikel 6 en 7 gestelde regels met dien verstande dat deze verkiezingen niet worden gehouden indien binnen zes maanden algemene participatieraadsverkiezingen plaatsvinden. Indien de vacature een gevolg is van ontstentenis wordt de kandidaat voor de duur daarvan verkozen.
4. De op grond van het eerste en tweede lid aangetreden participatieraadsleden treden aan voor de duur van de resterende periode waarvoor de participatieraad is ingesteld.

Toelichting artikel 11

Vulling tussentijdse vacatures

Voor de vulling van tussentijdse vacatures geldt op dit moment als hoofdregel dat een vacature wordt vervuld door de eerstvolgende niet gekozen kandidaat. Tussentijdse vacatures kunnen daarom worden vervuld volgens de uitslag van de laatst gehouden verkiezingen. Bij langere afwezigheid van een lid van de participatieraad (meer dan twee maanden) kan de tussentijdse vacature tijdelijk voor de duur van de afwezigheid van het betrokken lid worden vervangen. Bij terugkomst neemt het betrokken lid zijn plaats in de participatieraad weer in en treedt zijn/haar vervanger terug.

Tussentijdse verkiezingen

De hoofdregel uit het eerste lid werkt enigszins belemmerend, omdat in veel gevallen geen reservekandidaten op de lijst voorkomen zodat de tussentijdse vacature onvervuld blijft. Om de deelname aan de medezeggenschap te bevorderen, wordt de vulling van vacatures met tussentijdse verkiezingen georganiseerd. Indien op de lijst geen reservekandidaten meer staan, worden er tussentijdse verkiezingen voor de opengevallen plaatsen gehouden voor de resterende zittingsperiode. Er is bewust niet gekozen voor het werven van leden buiten verkiezingen om, omdat dit afbreuk doet aan de democratische legitimiteit van de participatieraad.

Artikel 12 Uitsluiting leden

1. Op verzoek van het diensthoofd of van de participatieraad kan het college van advies en geschillen zoals bedoeld in artikel 28 van deze regeling, voor een door haar te bepalen termijn adviseren om een lid van de raad uit te sluiten van alle of bepaalde werkzaamheden van de participatieraad. Het verzoek kan uitsluitend worden gedaan, door het diensthoofd of participatieraad op grond van het feit dat betrokken participatielid het overleg respectievelijk de werkzaamheden van de participatieraad ernstig belemmert.
2. Alvorens een verzoek in te dienen stelt de verzoeker de betrokkene in de gelegenheid over het verzoek te worden gehoord. Het diensthoofd en de participatieraad stellen elkaar in kennis van een overeenkomstig het eerste lid ingediende verzoek.
3. het betrokken participatie- lid kan zich hierbij door een deskundige laten bijstaan. De kosten van de deskundige komen voor rekening van het diensthoofd indien deze hier vooraf van op de hoogte is gesteld.
4. Indien het diensthoofd of de participatieraad zich direct richten tot het college van advies en geschillen zonder het bedoelde in lid 2 in acht te hebben genomen, is het verzoek niet ontvankelijk.

Toelichting artikel 12

Uitsluiting PR-lid

Het kan voorkomen dat een lid van de participatieraad zich zodanig gedraagt dat de werkzaamheden van de participatieraad of het overleg van de participatieraad met het diensthoofd ernstig wordt belemmerd. Het diensthoofd van de organisatie-eenheid of de participatieraad kan in zo'n geval een PR-lid voor een bepaalde tijd uitsluiten van deelname aan de werkzaamheden van de participatieraad. Dit kan het diensthoofd echter alleen doen indien er zwaarwegende aantoonbare feiten en omstandigheden zijn die daartoe aanleiding geven. Een uitsluiting als hier bedoeld moet worden beschouwd als een laatste middel om het desbetreffende lid van de participatieraad tot de orde te roepen. Eerst zullen andere middelen moeten worden aangewend. De leden van een participatieraad zijn immers gekozen vertegenwoordigers vanuit het personeel. Zij zijn lid van de participatieraad krachtens mandaat van de kiezers. Door de uitsluiting wordt dit mandaat gebroken. Dit zal dan ook slechts mogen gebeuren in uiterste noodzaak en na doorlopen van een zorgvuldige procedure. Er moeten dan ook zwaarwegende redenen zijn om uitsluiting te rechtvaardigen. Dat de participatieraad of het diensthoofd het betreffende lid als "lastig" ervaren is niet voldoende. Het Sectoroverleg Rijks Caribisch Nederland wordt hiervan onverwijld van op de hoogte gesteld dat een verzoek daartoe bij het College van advies en geschillen wordt ingediend.

Verzoek uitsluiting door diensthoofd

Het verzoek tot uitsluiting aan het College van advies en geschillen kan door het diensthoofd worden gedaan uitsluitend op grond van het feit dat door *het gedrag* van het betrokken lid, het overleg met dat diensthoofd van de organisatie-eenheid (overlegvergadering) wordt belemmerd. Die bewoordingen sluiten uit dat een lid wordt uitgesloten op grond van gedragingen die zich buiten de overlegvergaderingen afspelen, dan wel, geen relatie hebben met de overlegvergadering. Een lid dat zich in functie als ambtenaar misdraagt en daarvoor bijvoorbeeld als zodanig wordt geschorst, zal om die reden niet mogen worden voorgedragen tot uitsluiting. De gedragingen waarop deze

bepaling ziet zijn bijvoorbeeld voortdurende ordeverstoringen tijdens de overlegvergadering of het anderszins opzettelijk en bij herhaling ernstig belemmeren van het overleg met het diensthoofd.

Verzoek uitsluiting door participatieraad

Het verzoek tot uitsluiting kan ook worden gedaan door de participatieraad, maar dan op grond van het feit dat door het gedrag van het betrokken lid, *de werkzaamheden* van de participatieraad ernstig worden belemmerd. Die grond is ruimer dan waarop het diensthoofd het verzoek tot uitsluiting kan doen aan het College van advies en geschillen. De werkzaamheden van de participatieraad omvatten niet alleen de vergaderingen van de participatieraad zelf, maar ook de vergaderingen van de participatieraad met het diensthoofd. Ook vallen daaronder bijvoorbeeld de contacten van de participatieraad met het gehele personeel en met deskundigen, het opstellen van het jaarverslag van de participatieraad, het gebruik van de voorzieningen, kortom alles wat de participatieraad als zodanig doet. Alvorens het College advies en geschillen een verzoek in behandeling neemt, moet de participatieraad het betrokken lid eerst in de gelegenheid stellen zijn oordeel over het verzoek te geven.

Bijstand deskundige

Het lid van de participatieraad ten aanzien van wie een verzoek tot uitsluiting is gedaan, kan zich laten bijstaan door een deskundige. Dit kan een raadsman zijn. Die bijstand geldt voor de gehele procedure. Derhalve reeds bij het gesprek, dat de betrokkene heeft met degene die het verzoek tot uitsluiting wil doen aan het College van advies en geschillen, kan hij zich laten vergezellen door een deskundige. Aan de deskundige worden geen eisen gesteld. Een ieder die betrokkene als zodanig aanwijst, kan als deskundige optreden.

Artikel 13 Reglement

1. De participatieraad stelt na overleg met het diensthoofd een reglement op waarin de onderwerpen worden geregeld die aan de participatieraad bij deze regeling zijn opgedragen of overgelaten. In het reglement worden in ieder geval de kandidaatstelling de inrichting van de verkiezingen, de vaststelling van de uitslag daarvan en de werkwijze van de participatieraad geregeld. Nadat het diensthoofd en de participatieraad het reglement of een wijziging daarvan hebben vastgesteld, wordt een afschrift daarvan aan de directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland ter registratie toegezonden.
2. Het reglement of een wijziging daarvan bevat geen bepalingen die in strijd zijn met de Regeling Participatieraden of die een goede toepassing van de regeling in de weg staan. Een besluit tot vaststelling van het reglement behoeft de instemming van twee derde van het aantal leden van de participatieraad.
3. Voordat de participatieraad het reglement of een wijziging daarvan vaststelt, wordt het diensthoofd in de gelegenheid gesteld zijn standpunt daarover kenbaar te maken.

Toelichting artikel 13

PR-reglement

Het reglement wordt opgesteld door de participatieraad. De participatieraad kan zijn zelfstandige bevoegdheid tot vaststelling, aanvulling of wijziging van het reglement niet overdragen aan of delen met anderen. Zo is het niet mogelijk om de vaststelling, aanvulling of wijziging van het reglement te binden aan de instemming of goedkeuring van het diensthoofd. Het is uitsluitend de participatieraad zelf die het reglement vaststelt, aanvult of wijzigt, wanneer hij dat wenst. Wel is nader opgenomen dat een besluit tot vaststelling door de participatieraad genomen moet worden met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen; in casu twee derde van het aantal leden van de participatieraad (artikel 13, tweede lid).

Inhoud reglement

De inhoud van het reglement is beperkt tot de onderwerpen die bij dit besluit ter regeling aan de participatieraad zijn opgedragen of overgelaten. De onderwerpen die het besluit ter regeling aan de participatieraad opdraagt zijn: het aantal leden van de participatieraad en de verkiezingen en de werkwijze van de participatieraad. Het reglement dient tevens nadere regels te bevatten betreffende de kandidaatstelling, de inrichting van de verkiezingen de vaststelling van de uitslag daarvan. Het reglement mag geen bepalingen bevatten die in strijd zijn met de regeling participatieraden of die een goede toepassing van deze regeling in de weg staan. Het verdient daarom aanbeveling dat de participatieraad bij het opstellen van hun reglement het model voorbeeldreglement RCN participatieraad gebruikt. Het reglement is geen overeenkomst met het diensthoofd. Het bindt in beginsel alleen de participatieraad en niet het diensthoofd. In het reglement horen daarom niet thuis afspraken tussen de participatieraad en het diensthoofd, bijvoorbeeld over het aantal uren voor beraad, over het aantal dagen voor scholing en vorming, over het budget voor de participatieraad en gang van zaken bij de overlegvergadering. Evenmin horen de bevoegdheden van de participatieraad in het reglement thuis, want in het reglement kunnen geen (extra) bevoegdheden aan de participatieraad worden toegekend. Wellicht ten overvloede, het reglement moet dus binnen de kaders van de regeling participatieraden blijven. Een voorbeeldreglement is beschikbaar en te verkrijgen via het CAOP.

Vaststelling reglement

Voordat een participatieraad het reglement wijzigt of vaststelt, is zij verplicht het diensthoofd van de organisatie-eenheid in de gelegenheid te stellen zijn standpunt over het concept-reglement kenbaar te maken. Pas nadat het diensthoofd zijn oordeel heeft gegeven over het reglement, kan het reglement vastgesteld worden door de participatieraad. Zodra de participatieraad haar reglement heeft vastgesteld, wordt het reglement ter kennisgeving - dus niet ter goedkeuring - voorgelegd aan het diensthoofd. Het diensthoofd kan bezwaar maken tegen reglementsbepalingen die naar zijn mening in strijd zijn met het de Pilot Regeling Participatieraden of met een goede toepassing daarvan, en het College van advies en geschillen hieromtrent om advies vragen. Participatieraden moeten beseffen dat hun reglement externe werking heeft. Dit betekent dat het de participatieraad niet vrij staat om naar eigen goeddunken van haar reglement af te wijken.

Artikel 14 Werkgroepen

- a. De participatieraad kan werkgroepen instellen die hij voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig acht.
- a. De participatieraad legt zijn voornemen om een werkgroep in te stellen schriftelijk voor aan het diensthoofd met vermelding van de taak, de samenstelling, de bevoegdheden en de werkwijze van de in te stellen werkgroep.
- b. In een werkgroep kunnen naast leden van de participatieraad ook andere bij de organisatie-eenheid werkzame personen zitting hebben. Het voorzitterschap berust bij een lid van de participatieraad.
- c. Ten aanzien van de leden van door de participatieraad ingestelde werkgroepen, die geen lid zijn van de participatieraad, zijn de artikel 12 en artikel 18 overeenkomstige toepassing.
- d. De participatieraad kan in het instellingsbesluit van de werkgroep zijn rechten en bevoegdheden van het plegen van overleg met het diensthoofd, geheel of gedeeltelijk aan de werkgroep overdragen.
- e. In het overleg van de werkgroep kunnen geen aangelegenheden worden behandeld die in het overleg met de participatieraad worden behandeld.

Toelichting artikel 14

Instelling werkgroep

In het eerste lid onder a. wordt benadrukt dat elke participatieraad op grond van deze regeling een werkgroep kan instellen die hij voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs noodzakelijk acht. De instelling van een werkgroep is echter geen zaak die de participatieraad geheel zelfstandig kan realiseren. Er is overleg nodig met het diensthoofd. Daartoe legt de participatieraad aan het diensthoofd een concept-instellingsbesluit voor, waarin taak, samenstelling, bevoegdheden en werkwijze zijn vermeld. Wat de werkwijze van de werkgroep betreft, kan in het instellingsbesluit verwezen worden naar het regelement van de werkwijze van de participatieraad. Het diensthoofd zal binnen een redelijke termijn zijn oordeel moeten geven over de door de participatieraad aangevoerde argumenten voor het instellen van een werkgroep. In de norm 'redelijkerwijs' ligt besloten een afweging van de belangen van de participatieraad (deskundige ondersteuning, taakverlichting, spreiding van medezeggenschapsactiviteiten of betrokkenheid bedrijfsvoering en van de belangen van de organisatie-eenheid. (extra kosten, extra belasting medewerkers van de organisatie-eenheid). Indien het diensthoofd bezwaar heeft tegen het instellen van een werkgroep, kan het College om advies en geschillen om advies verzocht worden.

Een werkgroep kan enkel voor een bepaalde tijd worden ingesteld. De periode is afhankelijk van de aangelegenheid waarvoor de werkgroep is ingesteld. Een werkgroep kan bijvoorbeeld voor de behandeling en/of voorbereiding van bepaalde voorgenomen maatregelen worden ingesteld. Daarnaast kan een werkgroep bijvoorbeeld ook voor onderdelen van een organisatie-eenheid worden ingesteld.

Overdracht bevoegdheden

Op grond van dit lid kan een participatieraad bij de instelling van een werkgroep bepalen dat de rechten en bevoegdheden van de participatieraad inclusief het recht te overleggen, geheel of gedeeltelijk worden overgedragen aan die werkgroep. In dit kader is het van belang om in het instellingsbesluit van de werkgroep een duidelijke afbakening van het taakgebied en een duidelijke omschrijving van de rechten en bevoegdheden van de werkgroep vast te leggen. Dit kan bevoegdheidsgeschillen tussen participatieraad en werkgroep voorkomen. Het overdragen van bevoegdheden kan bijvoorbeeld uitkomst bieden bij de vaststelling van roosters. Veelal worden de roosters niet op het niveau van het diensthoofd vastgesteld. In zo'n geval geschiedt het overleg over de roosters tussen de werkgroep en degene die daadwerkelijk de roosters voor het onderdeel vaststelt.

Op grond van lid c. kunnen ook niet participatieraadsleden participeren in een werkgroep. Op grond van artikel 12 kunnen de werkgroepleden die geen lid zijn van een participatieraad zijn, op verzoek van het diensthoofd of de participatieraad worden uitgesloten van de werkzaamheden voor de werkgroep. Eveneens geldt voor de werkgroepleden de bescherming tegen benadeling gedurende hun lidmaatschap op grond van artikel 18.

Artikel 15 Deskundigen

1. De participatieraad kan één of meer deskundigen uitnodigen tot het bijwonen van een vergadering van die raad met het oog op de behandeling van een bepaald onderwerp.
2. De leden van de participatieraad kunnen in de vergadering aan de deskundigen inlichtingen en adviezen vragen.
3. Een deskundige kan eveneens worden uitgenodigd een schriftelijk advies uit te brengen.

Toelichting artikel 15

Uitnodigen deskundige

De regeling participatieraden biedt twee mogelijkheden om voor de behandeling van een bepaald onderwerp één of meer deskundigen uit te nodigen:

- voor het bijwonen van een PR-vergadering en/of voor het uitbrengen van een schriftelijk advies (artikel 15, eerste en derde lid);
- voor het bijwonen van een overlegvergadering (artikel 24, derde lid).

Artikel 15, eerste en derde lid, geeft het recht van de participatieraad om één of meer deskundigen uit te nodigen en een vergadering van de participatieraad bij te wonen, wanneer hij dat voor de behandeling van een bepaald onderwerp wenselijk acht. Wanneer de deskundige kosten in rekening

brengt dan komen de kosten van het raadplegen van een deskundige alleen dan voor rekening van de organisatie-eenheid als het diensthoofd vooraf van de te maken kosten in kennis is gesteld. Voor de regeling met betrekking tot de betaling van de kosten van deskundigen wordt verwezen naar artikel 19, lid 2. De uitnodiging kan gedaan worden aan zowel een deskundige die werkzaam is binnen RCN of de organisatie-eenheid, als aan een deskundige buiten RCN of de organisatie-eenheid. In beide gevallen gaat het om voorlichting over een bepaald door de participatieraad te behandelen onderwerp door iemand die op dat gebied deskundig is bijvoorbeeld jurist, P&O'er, formatiedeskundige of functiewaardeerder. Uiteraard is de deskundige niet verplicht om op de uitnodiging van de participatieraad in te gaan. Een interne deskundige zal hierover, met name wanneer een en ander onder werktijd geschiedt, overleg willen voeren met zijn leiding. Een externe deskundige zal over het algemeen, alvorens op de uitnodiging in te gaan, zekerheid willen hebben over de betaling. Het onderwerp waarvoor een participatieraad een deskundige wil inschakelen, moet – conform de overige bevoegdheden van de participatieraad – betrekking hebben op de organisatie-eenheid waarin de participatieraad ressorteert. De participatieraad vrij in de keuze van de door hem uit te nodigen deskundige. Een diensthoofd die aangeeft geen vertrouwen te hebben in de door de participatieraad gekozen externe deskundige, miskent het recht van een participatieraad om zelfstandig te bepalen, of en zo ja, welke deskundigheid hij zal inhuren. Het gaat er nu juist om dat de participatieraad haar vertrouwen in de deskundige stelt. Brengt het uitnodigen van een deskundige kosten met zich mee dan geldt het bepaalde in artikel 19, lid 2. Ook werkgroepen kunnen deskundigen uitnodigen. De daarvoor geldende bepalingen zijn gelijk aan die welke gelden voor de participatieraad

Artikel 16 Faciliteiten

1. Het diensthoofd stelt de leden van de participatieraad gedurende een aantal uren per jaar tijdens werktijd en met behoud van bezoldiging in de gelegenheid tot onderling beraad en overleg met andere personen over aangelegenheden waarbij zij in de uitoefening van hun taak zijn betrokken, alsmede voor kennisneming van de arbeidsomstandigheden bij de organisatie-eenheid. Voor de voorzitter en de secretaris bedraagt het aantal uren zonder overeenkomst met diensthoofd 100 uur per jaar. Voor de overige leden bedraagt het aantal uren zonder overeenkomst met het diensthoofd 60 uur per jaar.
2. De leden van de participatieraad hebben zonder overeenkomst met het diensthoofd recht op vijf scholingsdagen per jaar, tijdens werktijd en met behoud van bezoldiging, scholing en vorming te ontvangen welke in verband met de vervulling van hun participatietaken nodig worden geacht, dit in overleg met en met akkoord van het diensthoofd. Deze scholings- en vormingsactiviteiten worden vergoed.
3. De door een lid van de participatieraad gemaakte noodzakelijke reis- en verblijfskosten voor het deelnemen aan vergaderingen van de participatieraad worden vergoed door de organisatie-eenheid. Hiervoor moet voorafgaand toestemming zijn verkregen van het diensthoofd.

Toelichting artikel 16

Faciliteiten

Op grond van dit artikel kunnen participatieraden, werkgroepen gebruik maken van de binnen de organisatie-eenheid aanwezige voorzieningen (voorwaarde 1) die zij voor de uitoefening van hun taak in redelijkheid nodig hebben (voorwaarde 2). Onder een voorziening valt onder meer het gebruik van vergaderruimte, (mobiele) telefoon, computer (tekstverwerking, e-mail, internet), briefpapier, kopieerapparatuur, faxapparatuur, maar ook het plaatsen van eventueel een computerconfiguratie met aansluiting op het intranet in een op het medezeggenschapskantoor aan de participatieraad ter beschikking gestelde werkruimte. Het diensthoofd zal het gebruik van een voorziening pas toestaan, indien aan de twee voorwaarden (beschikbaar binnen de organisatie-eenheid en redelijkerwijs noodzakelijk) is voldaan. In de eerste plaats gaat het dus om het gebruik van die voorzieningen die binnen de organisatie-eenheid aanwezig zijn. Indien bepaalde voorzieningen niet binnen de organisatie-eenheid aanwezig zijn, kan de participatieraad een beroep doen op artikel 19, lid 1. Het gaat dan om redelijkerwijs noodzakelijke kosten van en uren voor de participatieraad. Daarnaast gaat het om voorzieningen die de participatieraad voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. Het verzoek van een participatieraad om een separate computerconfiguratie hoeft bijvoorbeeld niet onredelijk te zijn. Immers, een participatieraad dient over een computerconfiguratie te beschikken om op een snelle, adequate en hedendaagse gebruikelijke wijze te kunnen communiceren en informatie te vergaren die de participatieraad voor de uitoefening van zijn medezeggenschapstaak nodig heeft. Bovendien is zo'n voorziening redelijkerwijze nodig voor het op efficiënte, en eveneens hedendaags gebruikelijke, wijze voeren van het secretariaat en de archivering van stukken. Indien het diensthoofd niet wil meewerken c.q. bezwaar maakt tegen het gebruik van bepaalde voorzieningen of afspraken over uren, kan advies aan het College van Advies en Geschillen worden gevraagd. Het College zal dan ingaan op de vraag of het diensthoofd als zodanig over de gevraagde voorzieningen kan beschikken, en ingaan op de vraag of de participatieraad of de werkgroep of de gevraagde voorzieningen voor de vervulling van hun taak redelijkerwijs nodig heeft. Een diensthoofd kan bij gewijzigde omstandigheden eerdere toegestane faciliteiten weer beperken. Het verdient aanbeveling om met het diensthoofd (schriftelijke) afspraken te maken over het gebruik van de voorzieningen en inzet van uren.

Achterbanberaad

Het eerste lid schept de voorwaarden voor achterbanberaad. Het diensthoofd moet ook die voorzieningen verstrekken die voor het effectief raadplegen van de achterban door de participatieraad redelijkerwijs noodzakelijk zijn. Het gaat hier deels om faciliteiten voor de participatieraad zelf en verder om mogelijkheden voor de medewerkers om geraadpleegd te worden bij belangrijke aangelegenheden. Dit alles voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor de taakvervulling van de participatieraad. Over de praktische toepassing van deze bepaling zal eerst overleg tussen participatieraad en diensthoofd gevoerd moeten worden, waarbij concrete afspraken worden gemaakt. Indien het diensthoofd hieraan niet wil meewerken, kan advies aan het College van Advies en Geschillen worden gevraagd.

Normale werktijd

In deze bepaling wordt gesteld dat vergaderingen van participatieraads en de werkgroepen van die participatieraads in beginsel tijdens de normale werktijd plaatsvinden. Het artikel geeft geen begrenzing aan van het aantal en de tijdsduur van de vergaderingen. Dit kan dus per organisatie-eenheid en per situatie sterk verschillen. Het spreekt vanzelf dat hiermee op een verantwoorde wijze wordt omgegaan. Dat de Regeling Participatieraden ervan uitgaat dat de vergaderingen zoveel mogelijk in werktijd worden gehouden, betekent niet dat in bepaalde situaties (bijvoorbeeld uitlopen vergadering, spoedeisende aangelegenheden) ook buiten de normale werktijd vergaderd zal moeten worden.

Vrije uren voor beraad en overleg

In het eerste lid is bepaald dat de leden van de participatieraad het recht hebben hun werk gedurende een bepaald aantal uren per jaar te onderbreken voor onderling beraad (d.w.z. overleg met andere PR-leden of werkgroepleden buiten de overlegvergaderingen) en voor overleg met andere al dan niet in de organisatie-eenheid werkzame personen (bijvoorbeeld vakbondsfunctionarissen) over zaken waarbij zij als lid zijn betrokken. Tevens is in dit artikel opgenomen dat het diensthoofd verplicht is de leden van de participatieraad en werkgroepleden de gelegenheid te bieden, kennis te nemen van de arbeidsomstandigheden in de organisatie-eenheid. Hiermee wordt het recht vastgelegd van de leden van een participatieraad op vrije rondgang in de eenheid teneinde kennis te kunnen nemen van de arbeidsomstandigheden. De daarvoor benodigde tijd is evenwel begrepen in het tussen de participatieraad overeengekomen aantal uren voor onderling beraad en overleg met andere personen.

Het aantal vrije uren voor beraad en overleg wordt per jaar door het diensthoofd en participatieraad gezamenlijk vastgesteld. Het aantal uren kan niet lager worden vastgesteld dan de in de Regeling Participatieraden opgenomen ondergrens van het aantal beschikbare uren. Hierbij is een onderscheid gemaakt, omdat niet alle leden van de participatieraad eenzelfde aantal uren ter beschikking hoeven te krijgen. Zo ligt het voor de hand dat een voorzitter en/of secretaris meer uren nodig hebben dan de andere leden. Derhalve is het aantal uren bepaald op tenminste 100 per jaar. Dit aantal kan vaak als richtlijn worden aangehouden, maar afhankelijk van de omstandigheden en op basis van afspraken met het diensthoofd moet daarvan afgeweken kunnen worden. Naast andere criteria kunnen daarbij een rol spelen: omvang participatieraad, omvang organisatie-eenheid of omgevingsfactoren d.w.z. in hoeverre is de "omgeving" van de organisatie-eenheid in beweging. Voor de overige leden van de participatieraad of werkgroepen is het aantal uren bepaald op 60 uur per jaar indien er geen aanvullende afspraken met het diensthoofd zijn gemaakt.

Artikel 16, tweede lid: Vrije uren voor scholing en vorming

In het tweede lid wordt bepaald dat de leden van de participatieraad recht hebben hun werk gedurende een bepaald aantal werkdagen per jaar met behoud van bezoldiging te onderbreken voor het ontvangen van scholing en vorming die zij in verband met de vervulling van hun taak nodig achten. Ook hier geldt dat het aantal vrije dagen voor scholing per jaar wordt vastgesteld door het diensthoofd van de organisatie-eenheid en participatieraad gezamenlijk. Participatieraden wordt de mogelijkheid geboden om samen met het diensthoofd (de overlegvoorzitter) een opleiding te volgen wat ook zal bijdragen aan de gewenste cultuuromslag rond medezeggenschap.

Artikel 17 Geheimhoudingsplicht

1. De leden van de participatieraad, de werkgroep alsmede de geraadpleegde deskundigen zijn gehouden tot geheimhouding van alle vertrouwelijke informatie die zij in hun hoedanigheid vernemen, alsmede van alle aangelegenheden ten aanzien waarvan het diensthoofd, dan wel de participatieraad hun geheimhouding heeft opgelegd of waarvan zij, in verband met opgelegde geheimhouding, het vertrouwelijk karakter moeten begrijpen. Het voornemen om geheimhouding op te leggen wordt vóór de behandeling van de betrokken aangelegenheid meegedeeld. Degene die de geheimhouding oplegt, deelt daarbij tevens mee, welke schriftelijk of mondeling verstrekte gegevens onder de geheimhouding vallen en hoe lang deze dient te duren, alsmede of er personen zijn ten aanzien van wie de geheimhouding niet in acht hoeft te worden genomen.
2. De in het eerste lid bedoelde verplichting geldt niet tegenover hen die ingevolge een rechterlijke opdracht zijn belast met een onderzoek naar de gang van zaken bij de RCN en/of de organisatie-eenheid.
3. De in het eerste lid bedoelde verplichting geldt voorts niet voor onderling beraad van de leden.
4. De plicht tot geheimhouding vervalt niet door beëindiging van het lidmaatschap van participatieraad, noch door beëindiging van de werkzaamheden van de betrokkene(n) bij de RCN en/of de organisatie-eenheid.

Toelichting artikel 17

Geheimhouding

Voorkomen moet worden dat de geheimhoudingsplicht ongelukkig wordt toegepast. Er rust namelijk geen plicht tot geheimhouding op de afzonderlijke leden van de participatieraad. De formulering van de geheimhoudingsplicht van de Wet op de ondernemingsraden wordt daarom gevolgd. Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat het diensthoofd, de participatieraad of de betrokken werkgroep hun geheimhouding oplegt ten aanzien van een bepaalde aangelegenheid die in de overlegvergadering, een PR-vergadering of een werkgroepvergadering wordt behandeld. Deze geheimhoudingsplicht wordt vóór de behandeling van bepaalde aangelegenheid opgelegd. Bij het opleggen van de geheimhoudingsplicht wordt aangegeven welke gegevens onder geheimhouding vallen, voor hoelang de geheimhoudingsplicht geldt, en of er ook anderen zijn, ten aanzien van wie geen geheimhouding in acht hoeft te worden genomen (bijvoorbeeld vakbondsfunctionarissen, die al eerder door de organisatie-eenheid van de bepaalde aangelegenheid in kennis zijn gesteld). Onder geheimhouding vallen niet alleen de gegevens ten aanzien waarvan dit uitdrukkelijk is meegedeeld, maar ook de gegevens waarvan men, in verband met de opgelegde geheimhouding, redelijkheid moet kunnen begrijpen dat ze ook als geheim bedoeld zijn. Dit laatste kan met name van belang zijn voor aanvullende informatie die mondeling tijdens de vergadering wordt gegeven. De geheimhouding ten opzichte van een derde hoeft niet in acht te worden genomen indien degene die de geheimhouding heeft opgelegd (het diensthoofd of de participatieraad) toestemming heeft gegeven voor overleg met de betrokken derde. Die derde dient dan schriftelijk te verklaren dat hij/zij

ten aanzien van de betrokken aangelegenheid geheimhouding zal betrachten. Het spreekt voor zich dat ook geen geheimhouding in acht genomen hoeft te worden tegenover personen die door degene die de geheimhouding heeft opgelegd, zijn geïnformeerd. De geheimhoudingsverplichting vervalt niet op het moment waarop het lidmaatschap van de participatieraad of van een werkgroep eindigt.

De geheimhouding beschermt de organisatie-eenheid tegen de verspreiding of openbaarmaking van bepaalde gegevens waardoor mogelijk schadelijke gevolgen voor De organisatie-eenheid zouden kunnen ontstaan. Aan de andere kant vormt een geheimhoudingsplicht voor leden van de participatieraad of werkgroepleden een belemmering in het contact met hun achterban. Met het opleggen van geheimhouding dient uitdrukkelijk terughoudendheid te worden betracht en alleen in noodzakelijke gevallen wordt geheimhouding opgelegd. Het besluit kent geen mogelijkheid voor leden van de participatieraad of werkgroepleden om geheimhouding af te wijzen. Ook deskundigen kunnen dit niet, zodra zij hun uitnodiging hebben aanvaard. Dit artikel bevat een uitputtende regeling van de geheimhoudingsplicht. Tussen het hoofd van de organisatie-eenheid en de participatieraad mogen daarom geen nadere aanvullende afspraken worden gemaakt. Ten aanzien van de door de participatieraad zelf of door een werkgroep van die participatieraad op te leggen geheimhoudingsplicht is een nadere regeling in het reglement echter wel mogelijk. De participatieraad kan zichzelf in haar reglement bijvoorbeeld beperkingen opleggen – met name in tijdsduur – ten aanzien van de geheimhoudingsplicht. Ten aanzien van de door de diensthoofd op te leggen geheimhoudingsplicht is dit niet mogelijk.

Artikel 18 Benadelingsbescherming

1. Het diensthoofd draagt er zorg voor dat werkzame personen die op een kandidatenlijst staan of hebben gestaan, die lid zijn of lid zijn geweest van de participatieraad, of die op andere wijze betrokken zijn of betrokken zijn geweest bij participatie, niet uit hoofde van hun kandidaatstelling, hun lidmaatschap of hun betrokkenheid op geen enkele wijze worden benadeeld in hun positie en loopbaanperspectief. Het diensthoofd draagt er zorg voor dat leden van de participatieraad onverkort in aanmerking komen voor opleidingen die passen in het reguliere loopbaanperspectief en het behoud van kennis daarvoor.

Toelichting artikel 18

Dit artikel beoogt waarborgen te geven voor een onafhankelijk optreden van de medewerkers die zich kandidaat hebben gesteld, die lid zijn of lid zijn geweest van een participatieraad of van een werkgroep, of die op andere wijze betrokken zijn of betrokken zijn geweest bij medezeggenschap alsmede in voorkomend geval de ambtelijk secretaris. D.RCN en het diensthoofd dienen ervoor zorg te dragen dat zij niet benadeeld worden in hun positie als medewerker. Naast dit benadelingsverbod geldt uiteraard de reguliere ontslagbescherming verbonden aan de arbeidsvoorwaardelijke rechtspositie en de daarin opgenomen limitatieve ontslaggronden wordt voor (ex)leden van medezeggenschapsorganen geen uitzondering gemaakt. Zij kunnen dus niet op grond van een bijzondere ontslaggrond worden ontslagen. Aan de andere kant krijgen zij ook geen extra ontslagbescherming.

Er zijn drie elementen die bij een beroep op benadeling een rol spelen. In de eerste plaats zal moeten worden vastgesteld dat de werknemer benadeeld wordt. In de tweede plaats moet het gaan om een benadeling in zijn positie als medewerker. Hieronder kan onder meer worden verstaan: benadeling in promotiekansen, verslechtering arbeidsomstandigheden, gedwongen overplaatsing. In de derde plaats geeft de term "uit hoofde van" aan dat de benadeling verband moet houden met het medezeggenschapswerk voor de participatieraad.

Artikel 19 Kosten

1. De kosten die redelijkerwijze noodzakelijk zijn voor de vervulling van de taak van de participatieraad, komen, ten laste van de organisatie-eenheid.
2. Met inachtneming van het bepaalde in het eerste lid komen de kosten van het uitnodigen van een deskundige door de participatieraad alsmede de kosten van het voeren van rechtsgedingen en geschillenbemiddeling door de participatieraad slechts ten laste van de organisatie-eenheid indien het diensthoofd van de organisatie-eenheid hiermee instemt en vooraf van de te maken kosten in kennis is gesteld. De eerste volzin is niet van toepassing wanneer uitvoering is gegeven aan het derde lid.
3. Het diensthoofd kan in overeenstemming met de participatieraad de kosten die een participatieraad in enig jaar maakt, voor zover deze geen verband houden met het bepaalde in artikel 15 en 16, een vast budget vaststellen dat de participatieraad naar eigen inzicht kan besteden. Kosten waardoor het hier bedoelde bedrag zou worden overschreden, komen slechts ten laste van de organisatie-eenheid voor zover hij in het dragen daarvan toestemt.

Toelichting artikel 19

Kosten participatieraad

Het eerste lid regelt dat alle kosten die een participatieraad moet maken om zijn taak te kunnen vervullen, voor rekening komen van de organisatie-eenheid. De kosten zijn wel onderworpen aan een normstelling: alleen de kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn, komen voor rekening van de eenheid. Hierbij kan gedacht worden aan de kosten van de vergaderingen van de participatieraad en haar werkgroepen, zoals vergaderruimte, telefoon, kopieervoorzieningen, postverzending, e-mail, administratiekosten en dergelijke. Ook de kosten voor onderling beraad en overleg met andere personen, voor scholing en vorming van leden van participatieraad, de overlegvergadering en de bemiddeling bij het College voor komen voor rekening van de organisatie-eenheid.

Kosten raadplegen deskundige

Het tweede lid bevat een bijzondere regeling met betrekking tot de kosten van het raadplegen van deskundigen en de kosten van het voeren van rechtsgedingen. In geval van inhuur van deskundigen en voeren van rechtsgedingen geldt wel de aanvullende voorwaarde dat de kosten alleen voor rekening van de organisatie-eenheid komen indien aan het diensthoofd deze kosten vooraf aan hem zijn meegedeeld. Is dit niet gebeurd, dan hoeft het diensthoofd deze kosten niet te betalen. Indien van deze kosten geen nauwkeurige opgave kan worden verkregen, zal de participatieraad aan het diensthoofd een voorlopige schatting van de kosten moeten geven. Het verzoek tot raadplegen deskundigen kan zowel mondeling als schriftelijk worden gedaan. Indien het diensthoofd bezwaar heeft tegen de kosten, kan hij een geschil bij het College van Advies en Geschillen aanhangig maken. Bezwaar tegen de persoon van de deskundige kan door het diensthoofd niet in de procedure aangevoerd worden.

Budget

Het derde lid opent de mogelijkheid dat de participatieraad over een eigen budget kan beschikken. Het diensthoofd en de participatieraad kunnen namelijk met elkaar afspreken dat op jaarbasis een vast budget wordt vastgesteld, dat naar eigen inzicht door de participatieraad kan worden besteed. Het gaat hierbij om kosten die niet zonder meer ten laste van het diensthoofd komen. De kosten, bedoeld in artikel 16 (voorzieningen en faciliteiten) komen voor rekening van de organisatie-eenheid en komen daardoor niet ten laste van het budget van de participatieraad. Het budget kan bijvoorbeeld bestemd worden voor de kosten van het inhuren van deskundigen, het voeren van rechtsgedingen, vakliteratuur of onvoorziene uitgaven en dergelijke. Het budget kan slechts in overeenstemming met de participatieraad worden vastgesteld en bevat dus geenszins een verplichting tot het instellen van een vast budget voor de participatieraad. Indien het diensthoofd van de organisatie-eenheid en participatieraad geen afspraak kunnen maken over het budget, komt er dus geen eigen budget voor de participatieraad tot stand.

HOOFDSTUK 3 OVERLEG

Artikel 20 De overlegvergadering

1. Het diensthoofd voert het overleg met de participatieraad.
2. Het diensthoofd is voorzitter van de overlegvergadering, tenzij het diensthoofd en de participatieraad tezamen een andere regeling treffen. De voorzitter van de overlegvergadering kan zich tijdens de overlegvergaderingen laten bijstaan door één of meer daartoe aangewezen functionarissen.
3. Het diensthoofd en de participatieraad kunnen voor de behandeling van een bepaald onderwerp één of meer deskundigen uitnodigen een vergadering bij te wonen.
4. Het diensthoofd en de participatieraad komen voor overleg bijeen binnen twee weken nadat het diensthoofd of participatieraad daarom onder opgave van redenen heeft verzocht.

Toelichting artikel 20

Open en reëel overleg

Het diensthoofd voert het overleg met de participatieraad. binnen De organisatie-eenheid wordt onder een open en reëel overleg verstaan: een overleg dat niet slechts ruimte moet bieden voor het (gemotiveerd) meedelen van de standpunten, maar dient tevens open te staan voor het reageren op de standpunten, het afwegen van en het zo nodig erkennen van de juistheid van argumenten van de ander.

Overlegvergadering

In de regeling participatieraden is getracht een duidelijk onderscheid te maken tussen het overleg in de participatieraad en het overleg met de participatieraad. Dit laatste wordt de overlegvergadering genoemd: het overleg tussen diensthoofd en de participatieraad. In beginsel voert het diensthoofd het overleg met de participatieraad. Hij kan een functionaris bevoegd verklaren namens hem het overleg met de participatieraad te voeren. Het diensthoofd wijst dan iemand aan die daarmee bevoegd wordt (het hoofd van) de organisatie-eenheid te binden. Als met hem overeenstemming wordt bereikt over een aangelegenheid als bedoeld in artikel 24, eerste lid, is het hoofd van de organisatie-eenheid hieraan gebonden. Een door het diensthoofd bevoegd verklaarde functionaris moet dus over voldoende mandaat beschikken om het overleg te voeren, zonder dat hij telkens eerst kennis moet nemen van het standpunt van het diensthoofd. Een gevolg van het feit dat een aangewezen functionaris als volledig beslissingsbevoegd vertegenwoordiger van het diensthoofd moet worden beschouwd, is dat de kring van personen waarbinnen de functionaris moet worden gezocht, beperkt is. Immers, om het diensthoofd te kunnen binden, moet die functionaris over voldoende informatie beschikken en moet hij de draagwijdte van zijn beslissingen kunnen bepalen. Dit zal in beginsel de functionele plaatsvervanger van het hoofd van de organisatie-eenheid zijn. Een door het diensthoofd bevoegd verklaarde functionaris kan zich op zijn beurt bij afwezigheid niet laten vervangen door een andere functionaris, in dat geval dient het overleg te worden gevoerd door het diensthoofd. Overigens dient erop gewezen te worden dat de zinsnede "een door het diensthoofd bevoegd verklaarde functionaris" niet wijst op ad hoc oplossingen als het diensthoofd toevallig is verhinderd, maar op permanente oplossingen, waarbij de aangewezen functionaris voor wat betreft het voeren van het overleg met de participatieraad geheel overgaat in de bevoegdheden van het hoofd van de organisatie-eenheid.

Wisselend voorzitterschap

Het diensthoofd is de overlegvoorzitter in de overlegvergadering, maar hij kan tezamen met de participatieraad een andere regeling treffen voor het voorzitterschap. Dit kan elke gewenste regeling zijn. Zo kan vastgelegd worden dat het diensthoofd en de voorzitter van de participatieraad of hun plaatsvervangers beurtelings de overlegvergaderingen leiden. Ook is het mogelijk dat degene die om de vergadering heeft verzocht, haar ook voorziet. Ook een verdeling aan de hand van de aard en het karakter van de te behandelen

onderwerpen is denkbaar. Ten slotte kan ook worden afgesproken dat de vergadering door een zogenaamd technisch voorzitter wordt geleid. In het geval het hoofd van de organisatie-eenheid en zijn participatieraad geen regeling kunnen treffen is het diensthoofd automatisch de voorzitter van de overlegvergadering.

Vaste adviseurs

De voorzitter van de overlegvergadering kan zich tijdens de overlegvergaderingen laten bijstaan door één of meer daartoe aangewezen functionarissen. Deze bepaling ziet op het geval dat het diensthoofd van de organisatie-eenheid het voorzitterschap heeft van de overlegvergadering, en opent de mogelijkheid om zich tijdens deze vergadering te laten bijstaan door vaste adviseurs bijvoorbeeld Hoofd P&O, P&O-adviseur. Vaste adviseurs kunnen dus alleen door het diensthoofd worden aangewezen.

Uitnodigen deskundigen

In dit lid wordt in tegenstelling tot het vorige lid niet op vaste adviseurs gedoeld, maar op het uitnodigen van deskundigen die op ad hoc basis aanwezig zijn. Het recht deskundigen voor een bepaald onderwerp uit te nodigen is zowel aan het diensthoofd als de participatieraad gegeven.

Bijeenkomen in overlegvergadering

In dit lid is de verplichting voor het diensthoofd en voor de participatieraad neergelegd om binnen twee weken nadat hierom door het diensthoofd of de participatieraad is gevraagd, bijeen te komen. Er is dus sprake van een wederkerige overlegverplichting. Deze bepaling regelt niet de normale wijze van bijeenroepen van overlegvergaderingen. Hierover, alsmede over het aantal overlegvergaderingen kunnen afspraken worden gemaakt. Deze bepaling richt zich op tussentijdse vergaderingen, als om enigerlei reden een spoedige bijeenkomst van de overlegvergadering wenselijk wordt geacht en het normale vergaderschema hierin niet voorziet. Degene die om een tussentijdse vergadering verzoekt, zal zijn verzoek met redenen moeten omkleeden. Hij zal moeten aangeven wat het belang van de zaak is waarvoor een overlegvergadering belegd moet worden en zal de spoedeisendheid moeten aangeven.

Artikel 21 Onderwerp van overleg

1. In de overlegvergadering worden met uitzondering van individuele personele aangelegenheden, onderwerpen die de uitvoering van de bedrijfsvoering bevatten aan de orde gesteld die het betrokken organisatie-eenheid betreffen en waarvan het diensthoofd, of de participatieraad behandeling wenselijk acht of waarover volgens deze regeling overleg plaatsvindt.
2. Ten minste tweemaal per jaar wordt in een overlegvergadering de algemene gang van zaken besproken.

Toelichting artikel 21

Onderwerpen overlegvergadering

Aan deze bepaling kan de algemene bevoegdheidsomschrijving van de participatieraad worden ontleend. Immers, door het bepalen welke onderwerpen tijdens een overlegvergadering aan de orde gesteld kunnen worden, wordt tevens aangegeven welke bevoegdheden de participatieraad in algemene zin bezit. Deze algemene bevoegdheidsomschrijving moet niet worden verward met de adviesbevoegdheden waaraan het overeenstemmingsvereiste is gekoppeld. In onderhavige bepaling wordt aangegeven welke onderwerpen aan de orde kunnen komen. De onderwerpen dus waarover de participatieraad zich kan beraden. De onderwerpen waarover de participatieraad advies kan geven omvatten een beperkter terrein (artikel 25). De omschrijving van onderwerpen die aan de orde gesteld kunnen worden, is zeer ruim. Het omvat alle onderwerpen die de organisatie-eenheid betreffen, met uitzondering van individuele personeelszaken. Het bespreekbaar zijn van alle aangelegenheden die de organisatie-eenheid betreffen, betekent voor het hoofd van de organisatie-eenheid dat hij ten minste verplicht is tot gedachtewisseling met de participatieraad, maar verplicht hem niet tot het uitvoerig ingaan op die onderwerpen waarover hij het overleg met de participatieraad weinig zinvol acht, bijvoorbeeld het algemene personeelsbeleid bij RCN.

De enige duidelijke beperking die in deze bepaling is gelegen, is dat met participatieraad niet hoeft te worden overlegd over individuele personeelszaken (bijvoorbeeld een individuele functietoewijzing). Hieruit volgt ook dat het niet de bedoeling kan zijn dat elke individuele personeelszaak die mogelijk van invloed kan zijn op de algemene gang van zaken binnen een organisatie, als een zaak van algemeen personeelsbeleid moet worden aangemerkt dan wel zo ruim dient te worden geïnterpreteerd dat daarmee de organisatie en werkwijze van de organisatie-eenheid wordt geraakt.

Een participatieraad heeft om die reden in zo'n geval geen adviesrecht ex artikel 24, eerste lid, onder b en e. Het overleg over individuele personeelszaken dient te worden gevoerd tussen het individuele personeelslid en het ter zake bevoegde gezag. Dit sluit echter niet uit dat individuele personeelszaken wel aanleiding kunnen vormen om een bepaald probleem in meer algemene zin te behandelen.

Uitzondering voor taken organisatie-eenheden

Met de participatieraad hoeft niet te worden overlegd over de vaststelling van de taken van de organisatie-eenheid, de uitvoering van die taken en het beleid ten aanzien van die taken. De taken van het de organisatie-eenheid ressorterend onder een ministerie worden vastgesteld door democratisch gekozen organen en zijn derhalve het gevolg van politieke besluitvorming. De taken van de organisatie-eenheid, de uitvoering daarvan en het beleid ten aanzien daarvan zijn daarom voor participatieraad een gegeven en geen onderwerp van overleg. De *gevolgen* van de vaststelling en uitvoering van de taken van het ministerie en daarmee voor de organisatie-eenheid *voor de werkzaamheden* van het personeel, bijvoorbeeld voor de personeelsformatie en arbeidsomstandigheden, zijn echter aangelegenheden die een organisatie-eenheid kunnen betreffen en zijn in dat geval wel onderwerp van overleg met de participatieraad indien bekend is vanuit het Sector overleg Caribisch Nederland of er gevolgen zijn of hoe deze worden ondervangen.

Primaat van de politiek

De afbakening van bevoegdheden van een participatieraad als bedoeld in artikel 24, eerste lid, wordt het 'primaat van de politiek' genoemd. In dit kader is het van belang dat het diensthoofd van de organisatie-eenheid of de door deze bevoegd verklaarde functionaris zorgvuldig nagaat of er sprake is van een dergelijk politiek besluit, wat de inhoud is van dit besluit en beargumenteert c.q. motiveert waarom er sprake is van zo'n besluit; uitsluitend aangeven dat er sprake is van een politiek besluit is dus onvoldoende. De reikwijdte van het overleg en/of het adviesrecht beperkt zich tot de onderwerpen die niet reeds op het politieke niveau zijn vastgelegd. Dit houdt in dat (politiek) beleid waarin onder meer het besluit tot reorganisatie, de vaststelling van het formatieplafond en de personele reducties en toedelingen zijn vastgelegd, buiten de reikwijdte van het overleg (en advies) vallen. In dit kader is nog van belang op te merken dat de reikwijdte van het overleg en de reikwijdte van advies niet van elkaar te scheiden zaken zijn. Hoewel het mogelijk is om overleg te voeren zonder dat daarop advies hoeft te volgen, is het niet mogelijk dat een advies wordt uitgebracht zonder dat er voorafgaand overleg dienaangaande heeft plaatsgevonden.

Voor verhuizingen van organisatie[eenheden] geldt ten aanzien van de locatiekeuze, het tijdstip en de consequenties van de verhuizing het volgende. De keuze van de geografische situering van de betreffende organisatie-eenheden in de Openbare Lichamen is een keuze die is gemaakt op het politieke en het allerhoogste ambtelijke niveau, op basis van de operationele inzetbaarheid van de organisatie, overwegingen van ruimtelijke ordening en infrastructurele mogelijkheden. Aldus is de locatiekeuze en het tijdstip waarop verhuisd dient te worden, onttrokken aan het besluitvormingsniveau waarop het overleg tussen diensthoofd en participatieraad zich afspeelt. Een adviesrecht van de participatieraad is hiermee niet in overeenstemming. Het bepaalde in artikel 24, eerste lid, inhoudende dat de vaststelling van de taken van de organisatie-eenheid en delen daarvan, het beleid ten aanzien van die taken en de uitvoering van die taken, geen onderwerp van overleg – en dus ook geen onderwerp van adviesrecht – zijn, verzet zich tegen toekenning van een adviesrecht aan de participatieraad ten aanzien van locatiekeuze en tijdstip van verhuizingen van organisatie-eenheden. Echter de gevolgen voor het woon- en leefklimaat (arbeidsomstandigheden) van het personeel dient ter advisering op grond van artikel 24, eerste lid, onder d, aan de participatieraad te worden voorgelegd.

Sector overleg Caribisch Nederland

De afbakening van bevoegdheden van een participatieraad als bedoeld in artikel 24, tweede lid, aangelegenheden die waarvan de behandeling is voorbehouden aan het Sector overleg Caribisch Nederland en reeds inhoudelijk zijn geregeld is het van belang dat het diensthoofd van de organisatie-eenheid of de door deze bevoegd verklaarde functionaris zorgvuldig nagaat of er sprake van is dat het reeds inhoudelijk is geregeld in het sectoroverleg, wat de inhoud is van die regelingen of afspraken en beargumenteert c.q. motiveert waarom daar sprake van is. Uitsluitend aangeven dat er sprake is van een centrale afspraak is dus eveneens onvoldoende om geen advies te vragen over de gevolgen met betrekking tot artikel 24, lid 1 a t/m f.

Algemene gang van zaken

Op grond van deze bepaling moet minimaal tweemaal per jaar in een overlegvergadering de algemene gang van zaken in de organisatie-eenheid aan de orde worden gesteld. Dit overleg zal plaatsvinden aan de hand van de algemene gegevens die het diensthoofd op grond van artikel 23 heeft verstrekt.

Artikel 22 Gang van zaken overlegvergadering

1. Het diensthoofd en de participatieraad maken gezamenlijk afspraken over de overlegvergadering. Deze afspraken hebben onder meer betrekking op:
 - a. het aantal overlegvergaderingen per jaar, waarbij wordt uitgegaan van tenminste 4 vergaderingen;
 - b. de wijze van bijeenroepen van overlegvergaderingen;
 - c. de werkzaamheden en de vervulling van het secretariaat van de overlegvergadering;
 - d. het opstellen van de agenda van de overlegvergadering en het bekendmaken daarvan aan de bij de organisatie-eenheid werkzame personen;
 - e. de verslaggeving van de overlegvergaderingen, de wijze waarop de afschriften van de verslagen van de overlegvergaderingen worden verspreid en de wijze waarop van het besprokene aan de bij de organisatie-eenheid werkzame personen verslag wordt gedaan;
 - f. het aantal deelnemers dat aanwezig moet zijn bij een overlegvergadering;
 - g. het schorsen van de vergadering voor afzonderlijk beraad over een bepaald punt.
2. Voor zover er in de overlegvergadering verschillende standpunten worden ingenomen, blijkt dit duidelijk uit de verslaglegging van de vergadering.

Toelichting artikel 22

Afspraken over overlegvergadering

De gang van zaken met betrekking tot de vergaderingen van de participatieraad regelt de participatieraad in haar eigen reglement. De gang van zaken met betrekking tot overlegvergaderingen moet worden geregeld door middel van afspraken tussen de overlegpartners. Geen enkele partij kan dit alleen; de overlegvergadering is een gemeenschappelijk bezit. Indien partijen niet tot overeenstemming komen over de te maken afspraken over de overlegvergadering, kunnen zij advies vragen aan het College van Advies en Geschillen. De opsomming van het aantal onderwerpen waarover afspraken gemaakt moeten worden, is niet uitputtend bedoeld.

Aantal overlegvergaderingen

Deze bepaling schrijft voor dat ten minste vier maal per jaar een overlegvergadering moet plaatsvinden. Meer is dus mogelijk. De te maken afspraak moet verzekeren dat met een zekere regelmaat het overleg tussen het hoofd van de organisatie-eenheid en de participatieraad zal plaatsvinden.

Secretariaat overlegvergadering

In de eerste plaats moet een afspraak worden gemaakt over welke functionaris het secretariaat van de overlegvergadering op zich neemt. In beginsel zal de functie van overlegsecretaris dienen te worden vervuld door een door het diensthoofd aan te wijzen functionaris, niet zijnde één van de leden van de participatieraad. Deze hoofdregel geldt ook ten aanzien van de secretaris van de participatieraad. Immers, de secretaris van een participatieraad is een spilfunctie en met de werkzaamheden die dat met zich meebrengt zal dat genoeg werk opleveren. Bovendien moet hij niet in een spanningsveld terecht komen, bestaande uit het behartigen van de belangen van de participatieraad en anderzijds van participatieraad en organisatie-eenheid gezamenlijk. De werkzaamheden zullen in hoge mate overeenkomen met die van een secretaris van een participatieraad.

Verslaglegging en bekendmaken verslag

Over de verslaglegging van de overlegvergaderingen is slechts voorgeschreven dat de verschillende standpunten, welke in de overlegvergadering zijn ingenomen, daaruit duidelijk moeten blijken; zie hierover het tweede lid. Voorts bepaalt dit lid dat de bij de organisatie-eenheid werkzame medewerkers op de hoogte moeten worden gesteld van hetgeen is besproken in de overlegvergadering. Dat hoeft niet te gebeuren door middel van openbaarmaking van het verslag. Ook een korte zakelijke beschrijving van hetgeen is besproken, kan voldoende zijn. Uiteraard dient ook hieruit te blijken welke standpunten de (individuele leden van) de participatieraad of het diensthoofd hebben ingenomen. Immers, deze bepaling is opgenomen om te bereiken dat de binnen de organisatie-eenheid werkzame medewerkers kunnen weten wat er speelt en welke houding hun vertegenwoordigers hebben ingenomen.

Quorum

Deze bepaling beoogt een voldoende mate van representativiteit te waarborgen. Het ligt dus voor de hand dat de overlegpartners in ieder geval afspreken dat een minimum aantal PR-leden aanwezig zal moeten zijn bij de overlegvergadering. Gekozen zou kunnen worden om het aantal PR-leden dat aanwezig moet zijn, overeen te laten komen met het quorum dat vereist is voor vergaderingen van de participatieraad.

Schorsing vergadering ten behoeve bepaald punt

Over het schorsen van de overlegvergadering ten behoeve van afzonderlijk beraad met betrekking tot een bepaald punt, moet een afspraak worden gemaakt. De afspraak zal wel moeten inhouden dat de voorzitter van de overlegvergadering verplicht is tot schorsing, indien één der partijen dit wenst. Een schorsing biedt bijvoorbeeld gelegenheid aan de participatieraad zich te beraden over het advies dat zij aan het diensthoofd zal uitbrengen over een voorgenomen maatregel. Tijdens de schorsing zal de participatieraad niet alleen kunnen overleggen over de vraag wat de inhoud van haar advies zal zijn, maar ook over de vraag of hij het advies tijdens de overlegvergadering zal uitbrengen, dan wel schriftelijk, na nog eens intern beraad.

Minderheidsstandpunt

In het tweede lid is bepaald dat in de overlegvergadering ingenomen standpunten, duidelijk uit de verslaglegging moeten blijken. Dit betreft enerzijds de standpunten van de overlegvoorzitter of de door deze bevoegd verklaarde functionaris en de standpunten van de participatieraad, anderzijds slaat dit ook op de standpunten die door de individuele leden van de participatieraad zijn ingenomen en op minderheids- en meerderheidsstandpunten. Deze bepaling beoogt dan ook vooral een vorm van bescherming te bieden aan de rechten van minderheden in een participatieraad tegen een meerderheid die de minderheid in het overleg zou kunnen overstemmen. Alle individuele leden van een participatieraad hebben het recht om hun zienswijze in de overlegvergadering naar voren te brengen.

HOOFDSTUK 4 BEVOEGDHEDEN

Artikel 23 Informatieverstreking

1. Het diensthoofd verstrekt, desgevraagd en ongevraagd schriftelijk, tijdig alle inlichtingen en gegevens, waaronder de achtergronden, motieven en afwegingen van maatregelen die de uitvoering van bedrijfsvoering van de organisatie-eenheid raken, indien de participatieraad deze redelijkerwijs nodig heeft voor het vervullen van zijn taak.
2. Het diensthoofd verstrekt mede ten behoeve van het in artikel 24, eerste lid, bedoelde overleg ten minste tweemaal per jaar schriftelijk algemene gegevens over het functioneren van de RCN en/of de organisatie-eenheid in het verstreken tijdvak en het verwachte functioneren in het komende tijdvak. Het diensthoofd doet in dit kader mededeling over maatregelen die hij in voorbereiding heeft betreffende de uitvoering van bedrijfsvoering. Daarbij worden afspraken gemaakt over het tijdstip waarop en op welke wijze de participatieraad bij de besluitvorming van een voorgenomen maatregel wordt betrokken.
3. Het diensthoofd verstrekt bij het begin van de zittingsperiode van de participatieraad schriftelijk algemene gegevens over de organisatie, over de leiding van de RCN en/of de organisatie-eenheid over de wijze van functioneren van de organisatie-eenheid aan de participatieraad.

Toelichting artikel 23

Informatieplicht

Deze bepaling bevat de algemene informatieplicht van het diensthoofd aan de participatieraad. Deze informatieplicht strekt niet zover dat over individuele personeelszaken gegevens zou moeten worden verstrekt. De informatieplicht is van essentieel belang voor het goede functioneren van de participatieraad. Met dit artikel wordt beoogd dat de participatieraad zoveel als mogelijk over dezelfde kennis beschikt als het diensthoofd van de organisatie-eenheid. De participatieraad hoeft ook niet steeds te vragen om die informatie. Deze bepaling legt namelijk de plicht tot het verstrekken van informatie op het diensthoofd. Pas in tweede instantie, indien de participatieraad van mening is dat haar voor de vervulling van haar taak redelijkerwijs meer inlichtingen moeten worden verstrekt, zal de participatieraad daarom hoeven te vragen. Uit de bepaling valt af te leiden dat in de eerste plaats de informatie *tijdig* dient te worden aangeboden. Een eenduidige betekenis van het begrip 'tijdig' is niet te geven. Wel staat vast dat de gevraagde inlichtingen en gegevens op een zodanig tijdstip moeten worden verstrekt dat de participatieraad van die informatie gebruik kan maken bij het vervullen van zijn taak. Kortom, de informatie moet op een zodanig tijdstip worden verstrekt dat de participatieraad wezenlijke invloed kan uitoefenen in het besluitvormingsproces; op een mogelijke advisering door de participatieraad voordat de besluitvorming door het diensthoofd is afgerond. Het overleg van het diensthoofd en de participatieraad zal moeten leiden tot wederzijdse beïnvloeding. Ook in het geval dat de beleidsvoorbereiding nog niet zover is dat het diensthoofd een maatregel kan voorstellen aan de participatieraad, zou in voorkomend geval toch de van belang zijnde stukken, zoals onderzoeksrapporten, aan de participatieraad kunnen worden toegezonden. Dit zal de snelheid van het uiteindelijke besluitvormingsproces alleen maar ten goede komen.

In de tweede plaats dient het diensthoofd die informatie te verstrekken, die de participatieraad *redelijkerwijs* nodig heeft voor de vervulling van zijn taak. Met de formulering 'redelijkerwijs nodig hebben' wordt een objectieve norm aangegeven aan de hand waarvan beoordeeld kan worden welke informatie de participatieraad nodig heeft. Wat redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van de taak van de participatieraad, bepaalt de participatieraad in eerste instantie zelf. De taak van de participatieraad bestrijkt een zeer breed bedrijfsvoeringsterrein en er zal dan ook snel sprake zijn van een relatie tussen de gevraagde informatie en de taak van de participatieraad. Ook kan de participatieraad niet alleen verzoeken om informatie waarover het diensthoofd als zodanig beschikt, maar ook het diensthoofd verzoeken om informatie waarover andere functionarissen (buiten de eenheid) beschikken en die redelijkerwijs nodig is voor het vervullen van zijn taak. De formulering van het artikel brengt met zich mee dat steeds in goed overleg tussen het diensthoofd en de participatieraad, zal moeten worden vastgesteld welke informatievoorziening noodzakelijk is. Gelet op het algemeen uitgangspunt dat een goede informatievoorziening essentieel is voor de verwezenlijking van de medezeggenschap, zal het diensthoofd ruimhartig moeten zijn in het verstrekken van informatie aan de participatieraad.

Informatie over (toekomstig) functioneren organisatie-eenheid

Van de algemene plicht tot het verstrekken van informatie vormt deze bepaling een afgeleide. Ten minste tweemaal per jaar zal het diensthoofd de participatieraad schriftelijk algemene gegevens verstrekken over het functioneren van de organisatie-eenheid in het afgelopen tijdvak en het verwachte functioneren van de organisatie-eenheid in het komende tijdvak. De informatie moet in het bijzonder gaan over de zaken genoemd in artikel 24, eerste lid; de onderwerpen waarover het diensthoofd advies moet vragen aan de participatieraad voordat een maatregel wordt getroffen. De informatie die de participatieraad op grond van deze bepaling krijgt, vormt voor haar een belangrijk hulpmiddel bij het overleg dat ten minste tweemaal per jaar moet plaatsvinden met de participatieraad en het diensthoofd over de algemene gang van zaken in de organisatie-eenheid. De bepaling schrijft voor dat de participatieraad met het diensthoofd afspraken maakt over het tijdstip waarop, en op welke wijze de participatieraad in de besluitvorming wordt betrokken. De informatie moet het functioneren van de organisatie-eenheid betreffen en het te verwachten functioneren daarvan. Zij mag zich dan ook niet alleen beperken tot de aangelegenheden waarover het hoofd van de organisatie-eenheid bevoegd is te beslissen. Ook indien op een hoger niveau plannen bestaan die het functioneren van de organisatie-eenheid raken, zal daarover informatie moeten worden gegeven. Het kan noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld bij reorganisaties, om in een vroegtijdig stadium - dus wanneer de plannen nog niet tot het organisatie-eenheidniveau zijn geconcretiseerd - de participatieraad afdoende informatie te geven over het grotere geheel, zodat deze het hele proces kan volgen. De bespreking van de verstrekte informatie komt niet in de plaats van het overleg over een bepaalde voorgenomen maatregel. Weliswaar kunnen voorgenomen maatregelen worden aangekondigd en zal daarover een gedachtewisseling kunnen plaatsvinden, maar de verplichting van het hoofd van de organisatie-eenheid, neergelegd in artikel 24, eerste lid, blijft daarnaast bestaan. Een en ander brengt wel mee dat deze algemene informatieverstrekking voor een participatieraad een belangrijk hulpmiddel kan zijn om zelf bepaalde voorstellen te doen over aangelegenheden waarover kennelijk voornemens bestaan in de organisatie.

Artikel 24 Voorgenomen maatregelen

1. Het diensthoofd stelt de participatieraad in de gelegenheid binnen een redelijke termijn advies uit te brengen over een voorgenomen maatregel met betrekking tot de bedrijfsvoering van de RCN en/of de organisatie-eenheid over:
 - a. de wijze waarop de dienstvoorwaarden worden toegepast;
 - b. de wijze waarop het algemeen personeelsbeleid wordt uitgevoerd;
 - c. aangelegenheden op het gebied van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid;
 - d. aangelegenheden met betrekking tot het woon- en leefklimaat;
 - e. de organisatie en werkwijze;
 - f. de technische en economische uitvoering.
2. De participatieraad brengt geen advies uit over:
 - a. voorgenomen maatregelen voor zover die strekken tot het verzekeren van de personele invulling, de beschikbaarheid, de inzetbaarheid en het ongestoorde functioneren van de organisatie-eenheid;

- b. aangelegenheden die waarvan de behandeling is voorbehouden aan het Sector overleg Caribisch Nederland en reeds inhoudelijk zijn geregeld.
3. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat het van wezenlijke invloed kan zijn op de voorgenomen maatregel. Daarbij worden de beweegredenen voor de maatregel en de te verwachten gevolgen aangegeven.
4. Voordat de raad advies uitbrengt over een voorgenomen maatregel wordt de betrokken aangelegenheid ten minste eenmaal in een overlegvergadering behandeld.
5. Bij het overleg over een voorgenomen maatregel als bedoeld in het eerste lid, is, als de maatregel uitsluitend gevolgen kan hebben voor een (bepaalde categorie) werkzame personen op een van de onderscheidenlijke eilanden, de opvatting van de leden van de participatieraad die tot de desbetreffende geografische indeling behoren bepalend voor het uit te brengen advies van de participatieraad.
6. Het diensthoofd deelt de participatieraad binnen vier weken nadat de raad het advies zoals bedoeld in het eerste lid, heeft uitgebracht schriftelijk en gemotiveerd mee of hij zich met het advies kan verenigen of bevoegd is.
7. Binnen vier weken nadat het diensthoofd heeft meegedeeld dat hij zich niet met het advies van de participatieraad kan verenigen, vindt tussen het diensthoofd hernieuwd overleg plaats met de participatieraad.

Toelichting artikel 24

Voorgenomen maatregel

Op grond van deze bepaling is het diensthoofd verplicht over voorgenomen maatregelen met betrekking tot de onderwerpen genomen onder a tot en met f aan de participatieraad advies te vragen. Echter, in de regeling participatieraden ligt besloten dat aan een participatieraad adviesrecht kan toekomen over een onderwerp indien ten aanzien van dat onderwerp ook overleg openstaat. Derhalve zal beoordeeld dienen te worden of ten aanzien van het desbetreffende onderwerp overleg met de participatieraad gevoerd dient te worden. Indien bijvoorbeeld een onderwerp op grond van artikel 25, eerste lid, als een individuele personeelszaak wordt aangemerkt en dus van overleg wordt uitgesloten, komt een participatieraad dientengevolge ook geen adviesrecht toe.

Het adviesrecht inzake de bedrijfsvoering is beperkt tot die aangelegenheden waarover het diensthoofd bevoegd is te beslissen. Zodra het een onderwerp betreft dat valt onder de in deze bepaling gegeven opsomming, zal aan de participatieraad advies moeten worden gevraagd. Het kan in uitzonderingsgevallen voorkomen dat het diensthoofd niet bevoegd is. Het diensthoofd is er dan aan gehouden dit gemotiveerd en met beweegredenen omgeven aan de participatieraad te laten weten en de raad te informeren waar deze bevoegdheid is belegd.

De participatieraad is niet verplicht een advies uit te brengen. Het hoofd van de organisatie-eenheid moet de participatieraad hiertoe wel in de gelegenheid stellen. Indien de participatieraad echter binnen een redelijke termijn geen advies uitbrengt, verliest het zijn bevoegdheid ter zake. Het diensthoofd is dan gerechtigd de maatregel ook zonder advies te treffen. Het adviesrecht betreft voorgenomen maatregelen. Er is sprake van een voorgenomen maatregel indien het diensthoofd een voornemen heeft tot het nemen van een maatregel/besluit. Dit voornemen dient in voldoende mate te zijn gericht op het tot stand brengen van een (rechts)gevolg. Overwegingen over een te voeren beleid die nog niet tot enigerlei besluit leiden, kunnen niet als een voorgenomen maatregel/besluit worden opgevat. Met andere woorden, over onderwerpen waarover nog geen beslissing wordt genomen, maar alleen voorbereidende werkzaamheden plaatsvinden, komt de participatieraad geen adviesrecht toe. Maatregelen, veronderstelt immers een actie (een wijziging) die de bestaande toestand verandert. Over voorbereidende werkzaamheden kan alleen op een overlegvergadering gesproken worden, echter niet worden geadviseerd.

Voor de bepaling welke de reikwijdte van de adviesbevoegdheden van de participatieraad is, is het van groot belang te onderkennen dat bij ieder van de zes adviesterreinen, de toevoeging bij of binnen de organisatie-eenheid voorkomt. Dit betekent dat de participatieraad alleen bevoegd is als en voor zover het maatregelen betreft, die de organisatie-eenheid betreffen.

Arbeids- en dienstvoorwaarden

Het diensthoofd stelt de participatieraad in de gelegenheid binnen een redelijke termijn advies uit te brengen over voorgenomen maatregelen met betrekking tot de wijze waarop de arbeids- en dienstvoorwaarden bij de organisatie-eenheid worden toegepast. Het betreft onder meer de toepassing van regels en maatregelen op het gebied van het opleidings-, het aanstellings-, het ontslag- en het bevorderingsbeleid, het toekennen van gratificaties, de verlof- en werktijdregeling zoals opstellen dienstroosters, vaststellen ADV-dagen, vakantieverlof en pauzeregeling.

Algemeen personeelsbeleid

Het diensthoofd stelt de participatieraad in de gelegenheid binnen een redelijke termijn advies uit te brengen over voorgenomen maatregelen met betrekking tot de wijze waarop het algemeen personeelsbeleid bij de organisatie-eenheid wordt uitgevoerd. Het betreft onder meer de toepassing van regels en maatregelen op het gebied van de cyclus van functioneren en begeleiden van medewerkers, introductie nieuw personeel, rookbeleid, kinderen op de werkplek.

Veiligheid, gezondheid en welzijn in verband met arbeid

Het diensthoofd stelt de participatieraad in de gelegenheid binnen een redelijke termijn advies uit te brengen over voorgenomen maatregelen met betrekking tot aangelegenheden op het gebied van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid bij de organisatie-eenheid. Met dit onderdeel wordt een relatie gelegd met de arbeidsomstandigheden waarin nader is aangegeven welke bepalingen uit de wetgeving van toepassing zijn op arbeid verricht door de organisatie-eenheidspersoneel.

Woon- en leefklimaat

Het diensthoofd stelt de participatieraad in de gelegenheid binnen een redelijke termijn advies uit te brengen over voorgenomen maatregelen met betrekking tot aangelegenheden met betrekking tot het woon- en leefklimaat bij de organisatie-eenheid, zoals huisvesting in het algemeen, herhuisvestingsplannen, nieuwbouwplannen, renovatieplannen, reparatie- en onderhoudswerkzaamheden, openingstijden.

Organisatie en werkwijze

Het diensthoofd stelt de participatieraad in de gelegenheid binnen een redelijke termijn advies uit te brengen over voorgenomen maatregelen met betrekking tot aangelegenheden met betrekking tot de organisatie en werkwijze binnen de organisatie-eenheid. Bijvoorbeeld: maatregelen inzake de beëindiging, inkrimping en uitbreiding of een andere wijziging van de werkzaamheden van het onderdeel. Bij de organisatie en werkwijze binnen de organisatie-eenheid wordt bedoeld een voor langer dan volstrekt incidenteel (voor enkele dagen) werkende regeling die de organisatie of werkwijze binnen de organisatie-eenheid verandert. Daarnaast spreekt de aanhef van artikel 24, eerste lid, over voorgenomen maatregel met betrekking tot de in dat lid genoemde onderwerpen. De maatregel moet iets veranderen in de organisatie of werkwijze binnen de organisatie-eenheid. De maatregel dient een wijziging aan te brengen in een in alle redelijkheid als een (semi-) permanent aan te merken situatie in de organisatie of de werkwijze. Indien de invulling van enkele dagen in een incidentele setting te zien zou zijn als een maatregel die de organisatie of de werkwijze binnen de eenheid verandert in de zin van artikel 24, eerste lid, onder e, dan is er niets of nagenoeg niets te bedenken dat in de organisatie-eenheid dien invloed niet heeft. De regeling participatieraden heeft dan ook niet het oogmerk om incidenteel werkende regelingen onder de werkingssfeer van genoemd artikel te brengen. Integendeel, de opsomming van artikel 24, eerste lid, maakt duidelijk dat zij limitatief is, en dus niet toe ziet op alles dat kan wijzigen in de organisatie-eenheid.

Technische en economische dienstuitvoering

Het diensthoofd stelt de participatieraad in de gelegenheid binnen een redelijke termijn advies uit te brengen over voorgenomen maatregelen met betrekking tot aangelegenheden met betrekking tot de technische en economische dienstuitvoering bij de organisatie-eenheid. Het betreft onder meer de gevolgen van de aanschaf van apparatuur, materiaal, gereedschappen voor de dienstuitvoering bij de organisatie-eenheid, maar ook de infrastructuur van werkplaatsen, bureauruimtes en begrotingen en budgettoedeling.

Uitzondering adviesrecht

Het gegeven dat de operationele organisatie-eenheden (brandweer, gevangenis, politie) in verband met haar taakstelling onder alle omstandigheden beschikbaar moet zijn, leidt tot zekere beperkingen van de medezeggenschap. In verband hiermee is medezeggenschap ten aanzien van bepaalde onderwerpen uitgesloten. Participatieraden kunnen geen advies uitbrengen over maatregelen die strekken tot het verzekeren van de personele vulling, de beschikbaarheid, de inzetbaarheid en het ongestoorde functioneren van die organisatie-eenheden. Voor een verantwoorde uitvoering van de taken van de organisatie-eenheden moet de personele vulling, de beschikbaarheid, de inzetbaarheid en het ongestoorde functioneren van de organisatie-eenheden steeds zijn gewaarborgd. Maatregelen die daarmee verband houden, ook als die gevolgen hebben voor de werkzaamheden van het personeel, hoeven niet ter advisering te worden voorgelegd aan de participatieraad. Deze uitzondering kan naar haar aard niet duidelijk worden omschreven. De situaties waarin het gaat om het verzekeren van de personele vulling, de beschikbaarheid, de inzetbaarheid en het ongestoorde functioneren van die organisatie-eenheden zijn te verscheiden. Wel dient jaarlijks te worden bezien of die uitzonderingssituaties zich hebben voorgedaan en dat de feiten en omstandigheden daartoe daadwerkelijk aanleiding gaven.

Sector overleg Caribisch Nederland

Over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand, met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd waarvan de behandeling is voorbehouden aan het sectoroverleg Caribisch Nederland, hoeven niet ter advisering aan participatieraad te worden voorgelegd. Dat de participatieraad over deze onderwerpen geen adviesrecht bezit, laat onverlet dat deze onderwerpen op grond van artikel 21 wel in de overlegvergadering aan de orde kunnen worden gesteld. Wellicht ten overvloede, hieraan is dus niet het instemmingsvereiste gekoppeld; dat is voorbehouden aan voorgenomen maatregelen.

Tijdstip adviesaanvraag

Een advies moet op een zodanig tijdstip worden gevraagd opdat tijdig overeenstemming kan worden bereikt over de te treffen maatregel. Indien er voldoende tijd is om een voorgenomen maatregel voor advies aan de participatieraad voor te leggen en het diensthoofd laat dit na, dan heeft hij gehandeld in strijd met het derde lid van artikel 24. Hierdoor kan een hoofd van de organisatie-eenheid zich niet meer beroepen op bijvoorbeeld artikel 24, tweede lid, onder a, welk artikel ziet op het verzekeren van personele vulling, de beschikbaarheid, de inzetbaarheid en het ongestoord functioneren van de organisatie-eenheid. Voorts moet het diensthoofd van de organisatie-eenheid bij het vragen van advies de beweegredenen en de te verwachten gevolgen van de maatregel opgeven.

Behandeling maatregel in overlegvergadering

Voordat de participatieraad advies uitbrengt over een voorgenomen maatregel, moet de betrokken aangelegenheid ten minste éénmaal in de overlegvergadering zijn behandeld. Indien een voorgenomen maatregel niet in de overlegvergadering is behandeld, is er sprake van het niet naleven van de regels van de regeling participatieraden en heeft de medezeggenschap niet op een juiste wijze haar beslag gekregen. Dientengevolge zal er opnieuw overleg tussen het diensthoofd en participatieraad dienen plaats te vinden.

Onderscheid gevolgen maatregel

Het is mogelijk dat een voorgenomen maatregel waarover de participatieraad moet kunnen adviseren, uitsluitend gevolgen heeft voor een der onderscheidende eilanden. Bij het overleg over een dergelijke voorgenomen maatregel is in dat geval de opvatting van de leden van de participatieraad, die tot de betreffende categorie personeel behoren, bepalend voor het door de participatieraad uit te brengen advies.

Bevoegdheid diensthoofd

In dit lid wordt de termijn aangegeven waarbinnen het diensthoofd, na advisering door de participatieraad, dient aan te geven of hij zich met het door de participatieraad uitgebrachte advies kan verenigen. Indien dit niet het geval is, dient hij daarbij tevens de redenen waarop hij zich baseert, aan te geven. Het diensthoofd is verplicht een beslissing te nemen op het advies en daarmee over de desbetreffende aangelegenheid. Dit hoeft echter nog geen finale beslissing over de aangelegenheid te zijn. Overeenstemming kan bijvoorbeeld worden bereikt over het doen instellen van een onderzoek, de financiële mogelijkheden verder af te tasten of het binnen een bepaalde tijd met nadere voorstellen komen. Indien het diensthoofd zich kan verenigen met het advies (het unanieme of meerderheidsstandpunt in de participatieraad) gaat hij met inachtneming van het advies over tot uitvoering van de voorgenomen maatregel.

Hernieuwd overleg

Indien het diensthoofd het advies niet kan of wenst te volgen, zal binnen vier weken hernieuwd overleg moeten plaatsvinden, tenzij de participatieraad meedeelt dit niet nodig te vinden. In dat geval kan het diensthoofd de voorgenomen maatregel uitvoeren. Het hernieuwd overleg, dat ook meerdere overlegvergaderingen kan omvatten, zal gericht moeten zijn op het alsnog bereiken van overeenstemming. Het verdient aanbeveling dat aan het einde van de beraadslagingen, wordt vastgesteld of al dan niet overeenstemming is bereikt. Het diensthoofd dat een hernieuwd overleg achterwege laat, handelt in strijd met het regeling participatieraden. Ook voor het hernieuwd overleg geldt uiteraard dat er sprake moet zijn van open en reëel overleg. Zo'n hernieuwd overleg moet dus niet slechts ruimte bieden voor het (gemotiveerd) mededelen van de standpunten, maar tevens openstaan voor het reageren op de standpunten, het afwegen van en het zonnodig erkennen van de juistheid van de argumenten van de ander. Een en ander met de bedoeling om te trachten het geschil te voorkomen.

Artikel 25 Overeenstemmingsvereiste

Een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 24, eerste lid wordt voorsnog niet uitgevoerd als uit het advies van de participatieraad en uit de mededeling van het diensthoofd, bedoeld in artikel 24, lid 6, dan wel na het hernieuwd overleg, bedoeld in artikel 24, zevende lid, blijkt dat over de voorgenomen maatregel geen overeenstemming is bereikt.

Toelichting artikel 25

Overeenstemmingsvereiste

Uitgangspunt van het besluit is dat het overleg met de participatieraad wordt gevoerd met de intentie om over voorgenomen maatregelen overeenstemming te bereiken. In dit artikel wordt de feitelijke bevoegdheid van de participatieraad geregeld. Hierdoor wordt bewerkstelligd dat er zoveel mogelijk, gezamenlijk gedragen maatregelen tot stand komen. Het artikel geeft aan dat maatregelen door het diensthoofd slechts in overeenstemming met de participatieraad kunnen worden getroffen en nadat de participatieraad daarover ingevolge het gestelde in artikel 24, eerste lid, heeft geadviseerd. Indien de participatieraad schriftelijk van advies afziet of zijn advies onthoudt op onredelijke of onbillijke gronden, kan het diensthoofd nadat deze een schriftelijke reactie heeft ontvangen of ruim voldoende bewijsvoering heeft van de onredelijkheid en onbillijkheid van de participatieraad overgaan tot besluitvorming. Laatste betreft een in zeer hoge mate van uitzondering. Indien daartoe wordt overgegaan dient het diensthoofd deze eenzijdige besluitvorming per omgaande schriftelijke en met omgeven beweegreden bekend te maken aan het Sector overleg Caribisch Nederland. Indien deze meldplicht is verzaakt dan kan de participatieraad een beroep doen op de nietigheid van het bedoeld besluit.

Voor het diensthoofd is het mogelijk terug te komen op een in overleg tot stand gekomen overeenstemming c.q. toezegging (bijvoorbeeld de toezegging een advies van de participatieraad in het kader van artikel 24, eerste lid, onder d, op te volgen). Echter, dit kan slechts gebeuren door opnieuw in overleg te treden met de participatieraad waarmee eerder overeenstemming is bereikt. Immers, het kan zeker niet de bedoeling zijn dat, bij een aanvankelijke toezegging een advies over een voorgenomen maatregel, waaraan het adviesrecht is toegekend, te zullen opvolgen, een eenzijdige opzegging de medezeggenschap geheel buiten spel zet.

Artikel 26 Overige bevoegdheden

1. De participatieraad bevordert zo veel mogelijk het werkoverleg bij de organisatie-eenheid.
2. De participatieraad bevordert zoveel mogelijk de naleving van de voorschriften op het gebied van de uitvoering van de bedrijfsvoering en van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid van de bij de RCN en/of de organisatie-eenheid werkzame personen.
3. De participatieraad waakt tegen elke vorm van ongewenst gedrag bij de RCN en/of de organisatie-eenheid, bevordert de gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de organisatie-eenheid.

Toelichting artikel 26

Stimulerende taak

Aan de medezeggenschap wordt een stimulerende taak toegekend met betrekking tot naleving van de bij de organisatie-eenheid geldende voorschriften. De medezeggenschap heeft echter geen dwingende middelen om tegen het diensthoofd op te treden indien deze toch anders handelt. Dat is anders indiene genoemde voorschriften zijn neergelegd in een regeling, die op grond van artikel 21 (onderwerp van overleg) en artikel 21 (voorgenomen maatregelen) tot de adviesbevoegdheid van de participatieraad behoren, bijvoorbeeld overtredingen van voorschriften met betrekking tot zorg voor milieu of arbeidsomstandigheden. De participatieraad kan de nietigheid inroepen van het kennelijk genomen besluit af te wijken van bestaande regelgeving. Indien het een onderwerp betreft dat niet onder de eerder genoemde artikelen valt, dan kan de medezeggenschap zijn stimulerende taak uitsluitend uitoefenen door gebruik te maken van het initiatiefrecht, bedoeld in artikel 27

Artikel 27 Initiatiefvoorstellen participatieraad

1. De participatieraad kan het diensthoofd schriftelijk voorstellen doen ten aanzien van de onderwerpen, bedoeld in artikel 24, eerste lid, voor zover het diensthoofd bevoegd is daarover maatregelen te treffen.
2. De diensthoofd beslist over een voorstel als bedoeld in het eerste lid nadat daarover ten minste éénmaal overleg is gepleegd met de participatieraad. Na het overleg deelt het diensthoofd zo spoedig mogelijk schriftelijk en gemotiveerd aan de raad mee of en in hoeverre hij overeenkomstig het voorstel zal beslissen.

Toelichting artikel 27

Initiatiefrecht

Dit artikel regelt het initiatief van een participatieraad. Dit recht is niet beperkt tot de aangelegenheden waarover de participatieraad kan adviseren, maar geldt voor alle onderwerpen die in de overlegvergadering aan de orde kunnen komen. De participatieraad kan het diensthoofd voorstellen doen met betrekking tot die onderwerpen. Om het initiatief voldoende inhoud te geven, is bepaald dat die voorstellen betrekking moeten hebben op onderwerpen ten aanzien waarvan het diensthoofd bevoegd is maatregelen te treffen. Voorstellen kunnen zowel in de overlegvergadering als daarbuiten worden gedaan. Een voorstel moet schriftelijk worden gedaan. De mogelijkheid voor een participatieraad om, met gebruikmaking van het initiatief, een onderwerp op de overlegagenda te plaatsen, brengt niet automatisch met zich mee dat daarmee, of daardoor, ook een adviesmogelijkheid ontstaat.

Behandeling voorstel in overlegvergadering

Het diensthoofd is verplicht het voorstel ten minste éénmaal in een overlegvergadering te bespreken en de participatieraad vervolgens schriftelijk en gemotiveerd mee te delen, of en in hoeverre hij overeenkomstig het voorstel zal beslissen. De participatieraad kan advies aan het College van Advies en Geschillen vragen, indien zij bezwaar heeft tegen het niet of niet voldoende gemotiveerd zijn van de beslissing van het diensthoofd.

HOOFDSTUK 5 COLLEGE VAN ADVIES EN GESCHILLEN

Artikel 28 College van advies en geschillen

1. Er is een college van advies en geschillen dat bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangend leden. De directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland benoemt de leden voor een periode van vier jaar. Eén lid en een plaatsvervangend lid worden op voordracht van de directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland benoemd en één lid en een plaatsvervangend lid op voordracht van het sectoroverleg Caribisch Nederland. Het derde lid, dat tevens voorzitter is, en een plaatsvervangend lid wordt voorgedragen door een onafhankelijke in te stellen voordrachtparticipatieraad.
2. De leden en de plaatsvervangende leden treden om de vier jaar gelijktijdig af en kunnen terstond drie periodes opnieuw worden benoemd. Degene die tot lid of tot plaatsvervangend lid van het college van advies en geschillen is benoemd ter vervulling van een tussentijds opengevallen plaats, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats hij is benoemd, had moeten aftreden.
3. De voorzitter, de leden en de plaatsvervangend leden maken geen deel uit van de RCN en/of de organisatie-eenheden, en zijn niet werkzaam bij en onder de verantwoordelijkheid van de RCN en/of de organisatie-eenheid.
4. Het college van advies en geschillen regelt zijn werkwijze en wijst zelf een onafhankelijk secretariaat aan binnen het kader van de hem op grond van dit hoofdstuk opgedragen taak en wordt daarbij door het onafhankelijk secretariaat ondersteund. Indien naar het oordeel van de directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland en het Sector Overleg RCN daartoe aanleiding is, brengt het college van advies en geschillen verslag uit van zijn werkzaamheden.
5. De kosten van het college van advies en geschillen en het onafhankelijk secretariaat komen voor rekening van de directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland indien deze vooraf daarvan op de hoogte is gesteld.

Toelichting artikel 28

Samenstelling college van advies en geschillen (hierna: het college)

Het college van advies en geschillen bestaat uit drie leden en drie plaatsvervangend leden. De directeur RCN benoemt de leden voor een periode van vier jaar. De leden worden door de e directeur RCN ontslagen. Het College is paritair samengesteld. Dat wil zeggen dat beide partijen – de werkgever en het personeel – in gelijke mate vertegenwoordigers in het College hebben. Eén lid en een plaatsvervangend lid worden op voordracht van De directeur RCN benoemd. Eén lid en een plaatsvervangend lid worden op voordracht van de bonden benoemd; deze bonden treden dus op als vertegenwoordigers van het personeel. Het derde lid, dat tevens voorzitter is, en

plaatsvervangend lid worden onafhankelijk benoemd door de directeur RCN gehoord de overige twee leden. Met deze samenstelling is aansluiting gezocht bij.

De huidige samenstelling van het college is als volgt:

Voorzitter: vacature

Lid o.v.v. bonden: vacature

Lid o.v.v. de directeur.RCN: vacature

Plv. Voorzitter: vacature

Plv. lid o.v.v. vacature

Plv. lid o.v.v. vacature

Secretariaat college voor geschillen

Nog in te vullen voor RCN. Defensie en overheid is het secretariaat belegd bij het CAOP.

Aanstelling leden college voor geschillen

De formulering van het eerste lid brengt met zich mee dat (plaatsvervangende) leden van het College uitsluitend voor een periode van vier jaar kunnen worden benoemd. Dit kan tot problemen leiden bij vacatures die tussentijds ontstaan. Om de vulling van tussentijdse vacatures te vergemakkelijken, wordt thans in het tweede lid bepaald dat degene die wordt benoemd ter vervulling van de opengevallen plaats, aantreedt voor de resterende termijn. Hij treedt dus af op het tijdstip waarop degene waarvoor hij in de plaats is benoemd, had moeten aftreden.

Onafhankelijkheid College

Teneinde zorg te dragen dat het College zo onafhankelijk mogelijk met inachtneming van de belangen van partijen kan adviseren, maken de voorzitter, de leden en de plaatsvervangende leden geen deel uit van RCN of de organisatie-eenheid en zijn niet werkzaam onder de verantwoordelijkheid van RCN.

Artikel 29 Competenties college van advies en geschillen

1. Het college van advies en geschillen neemt kennis van de volgende geschillen:
 - a. over een aangelegenheid als bedoeld in de artikelen, 12, eerste lid, 13, eerste en tweede lid, 14, tweede lid, 15, eerste en tweede lid, 16, eerste en tweede lid, 17, eerste lid, 18, eerste, tweede en derde lid, eerste lid, 19, eerste en tweede lid, 20, eerste en derde lid 22, eerste, tweede lid en derde lid, artikel 23, eerste lid.
 - b. over een voorgenomen maatregel als bedoeld in artikel 24, eerste lid indien naar aanleiding van het hernieuwde overleg als bedoeld in artikel 24, zevende lid, niet alsnog overeenstemming wordt bereikt;
 - c. over een verschil van mening met betrekking tot de interpretatie van deze regeling of van het reglement;
 - d. over de kandidaatstelling voor en de verkiezing van de leden van participatieraad.
 - e. over een verzoek tot uitsluiting van een lid van de participatieraad.
2. Het diensthoofd en de participatieraad zijn beiden bevoegd om de in het eerste lid, onder a, b en c bedoelde geschillen met toelichting van de wederzijdse standpunten rechtstreeks voor te leggen aan het college van advies en geschillen. Voor de geschillen bedoeld in het eerste lid, onder d, is iedere belanghebbende bevoegd om deze met toelichting van zijn standpunt rechtstreeks voor te leggen aan het college voor advies en geschillen.

Toelichting artikel 29

Competenties college voor advies en geschillen

De opsomming in dit artikel betreft een limitatieve opsomming. Indien een geschil bij het College wordt voorgelegd dat buiten deze opsomming valt, zal het College zich op het standpunt stellen dat zij formeel niet bevoegd is om te bemiddelen en te adviseren. Partijen dienen daarom zorgvuldig na te gaan of het geschil wel tot de bevoegdheid van het College behoort.

Artikel 29, lid 1 a t/m e, competenties College

De aangelegenheden, bedoeld in het eerste lid, onder a, betreffen:

- het bezwaar van een lid van een participatieraad tegen het verzoek van een hoofd van de organisatie-eenheid of participatieraad om uitsluiting (artikel 12, eerste lid);
- een verschil van mening me betrekking en interpretatie van het reglement (artikel 13)
- het bezwaar van een diensthoofd tegen het voornemen van een participatieraad een werkgroep in te stellen (artikel 14, tweede lid);
- het bezwaar van de leden van de participatieraad of de overeenkomstig artikel 15 geraadpleegde deskundigen tegen het opleggen van geheimhouding (artikel 17, eerste lid);
- het bezwaar van het diensthoofd tegen het gebruik van een voorziening (artikel 16, eerste lid);
- het niet tot overeenstemming komen over het aantal uren voor onderling beraad en overleg (artikel 16, eerste lid);
- het niet tot overeenstemming komen over het aantal dagen voor scholing en vorming (artikel 16, tweede lid);
- het bezwaar tegen benadeling (artikel 18, eerste, tweede en derde lid)
- het bezwaar van het diensthoofd tegen de door de participatieraad opgegeven kosten (artikel 19, eerste lid);

- het bezwaar van het diensthoofd tegen de kosten van het uitnodigen van een deskundige door de participatieraad (artikel 19, tweede lid);
- het niet tot overeenstemming komen over de afspraken over de overlegvergadering (artikel 20, eerste lid);
- het bezwaar van het diensthoofd tot het uitnodigen tot één of meer deskundigen (artikel 20, derde lid)
- het niet tot overeenstemming komen tot het aantal vergaderingen per jaar en de inrichting van het secretariaat (artikel 22, eerste en derde lid).
- het bezwaar van het diensthoofd tegen het verstrekken van bepaalde inlichtingen of gegevens aan de medezeggenschapscommissie (artikel 23, eerste lid).

Artikel 29, eerste lid, onder b, voorgenomen maatregel.

Bij het College kan advies worden ingewonnen indien over een voorgenomen maatregel geen overeenstemming is bereikt. Het College is dus uitsluitend formeel bevoegd om te adviseren indien het een voorgenomen maatregel betreft. Indien hiervan nog geen sprake is, omdat het geschil betrekking heeft op het uitblijven van maatregelen - bijvoorbeeld maatregelen die ingevolge de arbeidsomstandigheden- en regelgeving zouden moeten worden genomen - is het College formeel niet bevoegd om te adviseren.

Bevoegdheid indienen geschil

Op grond van deze bepaling kan zowel het hoofd van een organisatie-eenheid als de participatieraad een geschil direct voorleggen aan het College. Ook belanghebbenden hebben de mogelijkheid om direct een geschil voor te leggen aan het College. Het moet dan wel gaan over aangelegenheden op het gebied van de kandidaatstelling en de verkiezing van de leden van de participatieraad. Onder belanghebbenden zijn in ieder geval begrepen: vakbonden, de binnen de organisatie-eenheid werkzame personen, de betrokken participatieraden en het betrokken diensthoofd.

Artikel 30 Beslissing

1. Het diensthoofd neemt geen beslissing inzake een geschil als bedoeld in artikel 32, vierde lid voordat het advies van het college van advies geschillen is ontvangen.
2. Het diensthoofd neemt binnen vier weken nadat het advies van het college van advies en geschillen is ontvangen een beslissing.

Toelichting artikel 30

Beslissing hoofd de organisatie-eenheid onderdeel

Op grond van dit artikel moet het hoofd de organisatie-eenheid onderdeel alvorens over het hem voorgelegde advies te beslissen, het advies inwinnen van het College van Advies en Geschillen. Hiermee wordt aan het advies van het College een zeer zwaar gewicht toegekend. Pas wanneer het hoofd de organisatie-eenheid onderdeel een beslissing heeft genomen, kunnen alle partijen in een geschil bezwaar maken tegen dit naar aanleiding van het advies van het College van Advies en Geschillen genomen besluit.

Termijn beslissing

Teneinde te bereiken dat het hoofd de organisatie-eenheid onderdeel binnen een redelijke termijn een beslissing neemt, is bepaald dat het hoofd de organisatie-eenheid onderdeel binnen vier weken nadat het advies van het College is ontvangen, een beslissing neemt.

Artikel 31 Spoedprocedure

1. Het diensthoofd en de participatieraad kunnen een geschil als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder a, b en c van deze regeling in een spoedprocedure brengen indien sprake is van een spoedeisend belang. Iedere belanghebbende kan een geschil als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder d, van deze regeling in een spoedprocedure brengen indien sprake is van een spoedeisend belang.
2. Het geschil, bedoeld in het eerste lid, wordt voorgelegd aan de voorzitter van het college van advies en geschillen. De voorzitter of een door de voorzitter aan te wijzen lid van het college brengt binnen twee weken nadat om advies is gevraagd, advies uit.
3. Het diensthoofd neemt binnen één week nadat hij het advies van het behandelend lid van het college voor geschillen heeft ontvangen een voorlopige beslissing. Indien de participatieraad geen gebruik maakt van de mogelijkheid tot verdere behandeling van het geschil, bedoeld in het vierde lid, wordt de beslissing in de vorige volzin definitief.
4. Indien de participatieraad naar aanleiding van de voorlopige beslissing behoefte heeft aan verdere behandeling van het geschil dan informeert hij daarover binnen twee weken het diensthoofd. Het diensthoofd legt het geschil en alle daarop betrekking hebbende stukken voor aan het college voor geschillen met het verzoek hem van advies te dienen.
5. Het diensthoofd legt een geschil voor aan de participatieraad van advies en geschillen.

Toelichting artikel 31

Algemeen

In de spoedprocedure kunnen betrokken partijen een geschil waarmee een spoedeisend belang is gemoeid, voorleggen aan de voorzitter van het College, die in eerste instantie zal toetsen of er sprake is van een spoedeisend belang. Indien hiervan geen sprake is, wordt het geschil conform de procedure als bedoeld in artikel 32, voortgezet. De voorzitter kan het geschil zelf afdoen of een lid van het College aanwijzen die het geschil verder behandelt. De voorzitter of dit lid geeft binnen twee weken een advies. Daarna neemt het hoofd de organisatie-eenheid naar aanleiding van het advies binnen een week een voorlopige beslissing. Deze voorlopige beslissing dient met spoed te worden uitgevoerd, ook indien de participatieraad naar aanleiding van de voorlopige beslissing behoefte heeft aan verdere behandeling van het geschil door het voltallige College. Indien de participatieraad hiervan geen gebruik maakt, wordt de voorlopige beslissing definitief. Een dergelijk verzoek tot voortzetting van de procedure moet binnen een termijn van twee weken worden gedaan. Uiteraard staat na afronding van deze procedure en wel nadat het hoofd de organisatie-eenheidonderdeel een beslissing heeft genomen nog bezwaar en beroep open.

Onderstaande is een procedure aansluitend bij de huidige ondersteuning van de geschillencommissie Defensie en de bedrijfscommissie voor de Overheid, het kostenaspect zal daarvan moeten worden gezien indien ondersteuning op die manier gewenst is.

Voorwaarden indienen spoedeisend geschil

Voor het indienen van een spoedeisend geschil gelden de volgende voorwaarden: Het verzoek om behandeling van een geschil geschiedt digitaal per e-mail bij de administratie CAOP: administratie.dabb@caop.nl;

In het verzoek worden de telefoonnummers en het e-mailadres van contactpersonen van het diensthoofd en de participatieraad vermeld; In het verzoek motiveert degene die het geschil aanhangig maakt, waarom zijns inziens sprake is van een spoedeisend geschil;

- Indien de andere partij een andere mening is toegedaan, wordt dit eveneens gemotiveerd;
- Beide partijen geven een motivering van hun standpunt en geven aan welke artikelen in de Regeling participatieraden aan de orde zijn. Tegelijkertijd worden de brieven en bijlagen waarnaar wordt verwezen digitaal bij het verzoek aangeleverd;
- Van het geschil wordt mededeling gedaan aan het hoofd de organisatie-eenheidonderdeel en de directeur RCN.

Procedure spoedeisend geschil

Om aan de voor het College geldende afdoeningstermijn van twee weken te kunnen voldoen, geldt het volgende:

- Beide partijen dienen in de week na indiening van het geschil beschikbaar te zijn voor het geven van een mondelinge toelichting op het geschil bij een hoorzitting ten kantore (of online) van het CAOP.
- Door de administratie van het CAOP zal telefonisch en/of per e-mail contact worden opgenomen met partijen voor het afspreken van een hoorzitting.
- De correspondentie van het secretariaat van het College zal per e-mail verlopen.
- Het College brengt binnen 2 weken nadat om advies is gevraagd, advies uit.
- Het advies zal per e-mail aan het hoofd de organisatie-eenheidonderdeel worden uitgebracht en eveneens aan beide partijen worden toegezonden. Het advies zal ook per post aan het hoofd de organisatie-eenheidonderdeel en partijen worden toegezonden. Het advies wordt op de website van het CAOP geplaatst.
- Als datum indiening van het geschil (en aanvang van de behandeltermijn van twee weken) geldt bij het aanleveren van het geschil op werkdagen voor 12:00 uur dezelfde dag, op werkdagen na 12:00 uur de daarop volgende werkdag. Wordt een geschil tijdens het weekend aangeleverd, geldt de daarop volgende maandag als de dag van indiening (bij feestdagen geldt de daarop volgende werkdag). *NB. Hierbij geldt dat aan de hierboven genoemde 'voorwaarden indiening spoedeisend geschil' moet zijn voldaan.*

Het hoofd van de organisatie-eenheidonderdeel neemt binnen 1 week nadat hij het advies van het college heeft ontvangen een voorlopige beslissing die met spoed dient te worden uitgevoerd; ook indien de participatieraad naar aanleiding van de voorlopige beslissing behoefte heeft aan verdere behandeling van het geschil. Indien de participatieraad hiervan gebruik maakt, informeert zij daarover binnen 2 weken het hoofd de organisatie-eenheidonderdeel. Het hoofd van de organisatie-eenheidonderdeel legt het geschil en alle daarop betrekking hebbende stukken voor aan het College met het verzoek hem van advies te dienen. Indien de participatieraad geen gebruik maakt van deze mogelijkheid tot verdere behandeling van het geschil, wordt de voorlopige beslissing definitief.

Artikel 32 Advies van het college van advies en geschillen

1. Geschillen waarover het college van advies en geschillen op grond van deze regeling advies uitbrengt, worden zo snel mogelijk aan partijen voorgelegd.
2. Het college van advies en geschillen tracht een minnelijke schikking tussen de bij het geschil betrokken partijen tot stand te brengen.
3. Indien geen minnelijke schikking wordt bereikt, informeert het college voor geschillen gelijktijdig het diensthoofd, de participatieraad, het en het Sector overleg Caribisch Nederland Het college van advies en geschillen kan alle inlichtingen en gegevens inwinnen die het voor het opstellen van het advies nodig acht.
4. Het college van advies en geschillen kan, al dan niet op verzoek, alle personen horen die het voor het opstellen van het advies nodig acht.
5. Het college van advies en geschillen brengt binnen vier weken nadat het om advies is gevraagd, advies uit.

Toelichting artikel 32

Opsomming taken/verantwoordelijkheid het College

In dit artikel wordt de taak c.q. verantwoordelijkheid van het college geregeld. Deze taak c.q. verantwoordelijkheid is gericht op:

- Het doen van een bemiddelingsvoorstel aan partijen/belanghebbenden;
- Het toetsen van de zorgvuldigheid van de procedure (nagaan of partijen hebben gehandeld conform de regeling participatieraden en reglementen);
- Het nagaan of het voorgenomen besluit valt onder artikel 21, tweede lid dan wel het tweede lid of artikel 24, tweede lid;
- Het meer inhoudelijk beoordelen van de redelijkheid van het voorgenomen besluit.

Onderstaande is eveneens een procedure aansluitend bij de huidige ondersteuning van de geschillencommissie Defensie en de bedrijfscommissie voor de Overheid, het kostenaspect zal daarvan moeten worden gezien indien ondersteuning op die manier gewenst is.

Voorwaarden indienen geschil

Voor het indienen van een geschil gelden de volgende voorwaarden:

- Het verzoek om behandeling van een geschil geschiedt schriftelijk en wordt verzonden aan: Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel
- t.a.v. College voor Advies en Geschillen Medezeggenschap
- Postbus 556
- 2501 CN Den Haag
- In het verzoek worden de telefoonnummers en het postadres van de contactpersonen van het diensthoofd en de participatieraad vermeld.
- Beide partijen geven een motivering van hun standpunt en geven aan welke artikelen in de regeling participatieraden aan de orde zijn. Tegelijkertijd worden de brieven en bijlagen waarnaar wordt verwezen bij het verzoek aangeleverd.
- Van het geschil wordt mededeling gedaan aan het hoofd de organisatie-eenheidonderdeel. *Procedure geschil*
- Beide partijen dienen beschikbaar te zijn voor het geven van een mondelinge toelichting op het geschil bij een hoorzitting ten kantore (of online) van het CAOP.
- Door de administratie van het CAOP zal telefonisch en/of schriftelijk de datum van hoorzitting aan partijen bekend worden gemaakt. Het College zal volgens een rooster eens per maand zitting houden voor zover daartoe aanleiding bestaat.
- De correspondentie van het secretariaat van het College zal per post worden gevoerd.
- Het College brengt binnen 4 weken nadat om advies is gevraagd, advies uit.
- Het advies van het College zal schriftelijk - per post - aan het betreffende hoofd van organisatie-eenheid en worden uitgebracht en even een aan beide partijen worden toegezonden. Het advies wordt op de website van het CAOP geplaatst en ter kennis gesteld aan het sectoroverleg Caribisch Nederland.
- Het hoofd de organisatie-eenheidonderdeel neemt binnen 4 weken nadat hij het advies van het College heeft ontvangen een beslissing.

Bemiddelingsvoorstel

Met het tweede lid wordt beoogd te benadrukken dat het doen van een bemiddelingsvoorstel behoort tot de taken van het College.

Daarnaast wordt mogelijk gemaakt dat het College beide partijen in het geschil direct kan benaderen, wanneer het College ruimte ziet voor een bemiddelingspoging. In het verleden moest een dergelijke poging via de bevelhebber lopen. Directe benadering van partijen met een bemiddelingspoging zal de snelheid van de procedure ten goede komen.

Redelijkheid voorgenomen besluit

Dit betekent dat het College een meer inhoudelijke beoordeling van de redelijkheid van het voorgenomen besluit geeft. Het College gaat hierbij in op de vraag of een partij redelijkerwijs tot een beslissing of advies heeft kunnen komen rekening houdende met bijvoorbeeld informatie, motieven, opvattingen, bezwaren etc.

Inwinnen informatie

Het College kan alle informatie inwinnen die zij nodig denkt te hebben voor het uitbrengen van het advies. Tegenover deze in de regeling opgenomen bevoegdheden, staan niet met zoveel woorden verplichtingen genoemd om informatie te verschaffen. Aangenomen moet worden dat die verplichting wel bestaat. Immers, het College kan haar in de regeling participatieraden opgedragen taak niet uitvoeren, indien zij niet de beschikking krijgt over alle relevante informatie.

Horen personen

Op grond van deze bepaling kan het College al dan niet op verzoek van het diensthoofd dan wel de participatieraad, personen horen ten aanzien van wie zij dat wenselijk acht. Onder personen worden zowel ambtenaren als personen die geen ambtenaar zijn, verstaan. Zoals vermeld bij het vierde lid staat tegenover deze bevoegdheid niet met zoveel woorden de verplichtingen genoemd om te voldoen aan de oproep van het College. Aangenomen moet worden dat deze verplichting wel geldt ten aanzien van ambtenaren, maar niet ten aanzien van personen die geen ambtenaar zijn.

Termijn advies

Teneinde te bereiken dat het advies van het College binnen een redelijke termijn wordt uitgebracht, is bepaald dat het College binnen vier weken na de adviesaanvraag, advies moet uitbrengen.

HOOFDSTUK 6 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 33 Evaluatie

De directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland, de diensthoofden en het Sectoroverleg Caribisch Nederland kunnen in overleg, ter bevordering voor een goede toepassing van de medewerkerparticipatie, de regeling tweejaarlijks op zijn werking bezien.

Artikel 34 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van <datum> en is bekrachtigd op <datum>.

Artikel 35 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Pilot Regeling Participatieraden Rijksdienst Caribisch Nederland 2014.

Kralendijk, <datum>

Directeur van de Rijksdienst Caribisch Nederland

Vakorganisaties aangesloten
bij het Sectoroverleg Caribisch Nederland

<naam>

<namen vakorganisaties>

Hoofden van dienst

<namen>